LAHOLMS TIDNING

N:R 171. ÅRG. 20. Laholms Tidnings Tryckeri, Laholm. FREDAGEN DEN 27 JULI 1951 Ansvarig utgivare: J. B. Bengtsson. Lösnummer 15 öre.

Dagordningen äntligen klar i Kaesong

Kommunisterna kom med överraskande kompromiss

TOKIO (TT — Reuter)

Förhandlarna i Korea överenskom på torsdagen om dagordningen för vapenstilleståndsförhandlingarna och började omedelbart diskutera direkta åtgärder för att göra slut på striderna. Överenskommelsen kom plötsligt efter endast nio minuters överläggningar, då amiral Joy på FN:s vägnar föreslog att dagordningen skulle antas. Den nordkoreanske generalen Nam Il svarade: "Vi går med på att anta den. Den innebär ett steg i riktning mot vapenstillestånd."

Dagordningen upptar fem punkter men innehåller ingenting om att de utländska trupperna skall dras bort från Korea, den fråga, på vilken förhandlingarna så när strandat. Den sista punkten på dagordningen — "förslag till vederbörande länders regeringar å ömse sidor" — har visat sig vara det överraskande kompromissförslag, som kommunisterna framlade på onsdagen och enligt vilket frågan om de utländska trupperna kan bli föremål för överläggningar.

I en allierad kommuniké betecknas dagordningen som "endast ett inledande steg". Många viktiga punkter rörande vilka åsikterna går starkt isär återstår, heter det.

De fem punkterna är: 1) Godkännande av dagordningen, 2) En militär demarkationslinje skall upprättas såsom det elementära villkoret för att fientligheterna skall upphöra. 3) "konkreta arrangemang för genomförande av elduppHör och vapenstillestånd i Korea, inklusive kontrollorganisationens sammansättning, befogenheter och funktioner", 4) arrangemang beträffande krigsfångarna, 5) "förslag till vederbörande regeringar å ömse sidor".

Mindre optimism om andra fasen på vägen mot fred

WASHINGTON (TT — Reuter)

På officiellt militärt och diplomatiskt håll anser man att FN:s stilleståndsdelegation i Kaesong har uppnått allt vad den ville uppnå i förhandlingarnas första fas, men man hyser endast små förhoppningar om att den andra fasen verkligen skall leda till ett vapenstillestånd.

Man erinrar om den passus i general Ridgways kommuniké, som talar om "stora meningsskiljaktigheter på många grundläggande punkter" och framhåller att det blir svårt att enas framför allt om hur den demilitariserade zonen skall dras upp och vilka åtgärder man skall vidta för att förverkliga och övervaka ett stilleståndsavtal om det ingås. I Washington anser man att förhandlingarna kommer att ta åtminstone en månad. Hur långvariga de blir kommer i själva verket att bero på vilket pris som kommunisterna är beredda att betala i form av verkliga eftergifter för att göra slut på striderna. Att man kunde enas om en dagordning berodde uteslutande på att kommunisterna övergav sitt krav på att frågan om tillbakadragande av de främmande trupperna från Korea skulle lösas före en eventuell vapenvila.

De verkliga meningsskiljaktigheterna väntas ifråga om buffertzonen. Kommunisterna har klargjort att de kommer att insistera på att den skall ligga exakt längs 38:e breddgraden medan general Ridgway givit instruktioner om att den skall läggas utefter nuvarande frontlinjen, som till stor del löper norr om breddgraden. Ridgway har själv fått instruktioner att söka åstadkomma ett hela Korea omfattande kontrollsystem, som skall handhas av internationella kontrollanter.

"USA vill göra Japan till en krigsarsenal"

MOSKVA (TT)

— Sovjetunionen kan inte acceptera det amerikanska utkastet till fredsfördrag med Japan, skriver tidskriften Novoje Vremja.

Utkastet betecknas som "ett olagligt försök att förlänga ockupationen av Japan, återupprätta den japanska imperialismen, påtvinga landet en amerikanskvänlig politik och göra det till USA:s krigsarsenal i Asien". Endast ett fördrag som har godkänts av alla berörda stater kan skapa fredliga och bestående förbindelser med Japan, skriver tidningen, som tillägger att Sovjetunionen i sina tidigare noter om den japanska frågan har klarlagt vilken grundval ett japanskt fredsfördrag bör få.

Stor simmande .. havssnigel från 3,000 m. djup

KÖPENHAMN (TT)

Bland de märkliga djur som expeditionsfartyget "Galathea" för med sig hem är en väldig snigel som har fångats på ett djup av 3,000 meter. Snigeln är 30 centimeter lång och 1—20 centimeter bred och kan simma. Det är första gången som zoologerna på fartyget har sett en simmande snigel.

Spanien högerback i västförsvaret

MADRID. (TT—Reuter)

— Det kommer aldrig ifråga att Spaniens medverkan i det västeuropeiska försvaret skulle inskränka sig till att "hyra ut" flyg- och marinbaser, framhåller man i officiella kretsar i Madrid.

Vad spanjorerna trycker på, skriver reuterkorrespondenten Henry Buckely:, är att man besegrade kommunisterna i inbördeskriget och följaktligen har rätt att kräva oinskränkt deltagande i västförsvaret. I Madrid gör man gällande att Spanien antingen gör sin entré i västförsvarshuset genom stora porten — såsom medlem av A-pakten eller genom ett separatavtal med USA — eller också inte alls.

Spanska experter se västförsvaret som ett fotbollslag: målvakt (huvudbasen) är Nordafrika, Spanien och Portugal backar, medan fransmännen bildar halvbackskedjan och den framskjutna frontlinjen i Tyskland får spela rollen av forwards. Det är därför spanjorerna anser att laget utan deras medverkan blir illa avvägt.

Även Reynaud misslyckades

PARIS. (TT — Reuter)

De segslitna försöken att bilda ny fransk regering har ännu inte krönts med framgång. Den femte som fått uppdraget, Paul Reynaud, lämnade på torsdagskvällen återbud. Frankrike har varit utan regering i mer än två veckor efter valet. Jakten efter en konseljpresident har inskränkts till centerpartierna, vilka hittills vägrat att samarbeta med något av ytterpartierna — gaullisterna, som har de flesta platserna i den nya nationalförsamlingen, och kommunisterna, som kommer tvåa.

Reynaud mottogs av president Auriol på eftermiddagen och meddelade att han gav upp försöket att bilda regering, "eftersom partierna ännu inte är villiga att göra de nödvändiga eftergifterna."

Reynaud hade sagt åt sina konservativa kolleger att han ämnade be presidenten att låta nationalförsamlingen förmå nationalförsamlingen avgöra de båda huvudfrågorna: Löneskalorna och statsunderstöd till katolska skolor. Reynaud hade föreslagit att presidenten skulle sammankalla en "programkommitté" av partiledare och experter. Kommittén skulle arbeta i tysthet flera dagar för att utröna om de icke-kommunistiska och icke-gaullistiska partierna i nationalförsamlingen skulle kunna uppnå tillräcklig enighet för att bilda en regering. Reynaud uppgav inte om presidenten hade antagit hans förslag.

Reynaud tillade: En regering måste bildas mycket snart. Europa måste få veta vad Frankrike vill.

President Auriols sekretariat meddelar att presidenten beslutat konsultera samtliga partier. Gaullister och kommunister medräknade, och att han ämnar mottaga deras delegater successivt ända till midnatt och fortsätta nästa morgon. Sedan Reynaud lämnat Elyseepalatset, mottog Auriol nationalförsamlingens president Herriot.

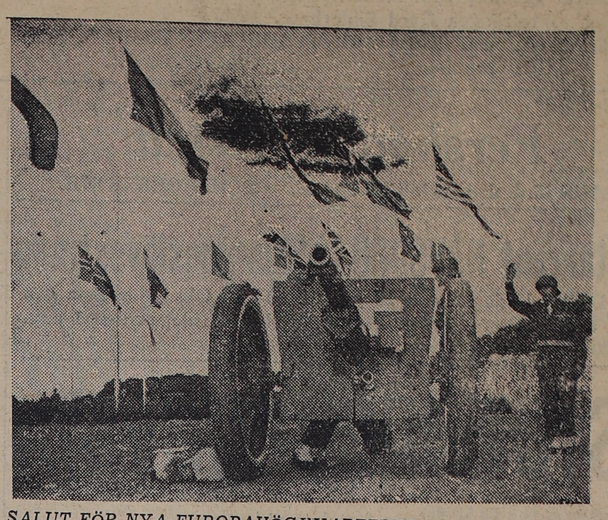

SALUT FÖR NYA EUROPAHÖGKVARTERET. General Eisenhower har fått ett nytt högkvarter utanför Paris och det överlämnades till honom i närvaro av president Auriol. Kanonsalut och fladdrande fanor celebrerade händelsen.

Nya italienska regeringen har stort jordbruksprojekt

ROM. (TT — Reuter)

Alcide de Gasperi, det kristligt demokratiska partiets ledare, bildade på torsdagen sin sjunde regering. Den gamla regeringen, också den en koalitionsregering av kristliga demokrater och republikaner, avgick för tio dagar sedan.

Sju portföljer i den nya regeringen innehas fortfarande av kristliga demokrater, men de har bytt dem sinsemellan. Det lilla republikanska partiet behöll två portföljer.

Som huvudsakliga förändringar i den nya regeringen betecknas att den temperamentsfulle, 43-årige Amintore Fanfani, som tillhör de kristliga demokraternas vänsterflygel, har utsetts till jordbruksminister för att genomdriva ett projekt att till egendomslösa familjer dela ut 1.250.000 hektar jord, som skall tas från de stora godsen.

Den 7-årige greve Sporza har ersatts som utrikesminister av premiärministern, men kommer att kvarstå i regeringen som minister utan portfölj och som expert på frågor rörande Europa-unionen.

Att man behållit demokratiske Guiseppe Pella som budgetminister visar att den nya regeringen ämnar fortsätta den stränga anti inflationspolitik som på två år har ändrat liran från mjuk valuta till en av Europas hårdaste valutor.

I ett uttalande på torsdagen sade de Gasperi: Vårt främsta ansvar ligger på den internationella politikens område. Ett lojalt och fullständigt tillämpande av Atlantpaktens krav är det mest vitala av våra åligganden.

Den nya regeringen, som på torsdagen avlade eden inför president Einaudi, kommer att framträda inför parlamentet nästa vecka.

Vi kan importera mycket mer kaffe ifrån Brasilien

STOCKHOLM. (TT)

Valutasvårigheter hindrar inte att kaffeimporten från Brasilien kan ökas. I stället är valutaläget sådant att kaffets frigivande inte skulle räcka till för att skapa balans i handeln med Brasilien, säger dr Joao Café Filho, Brasiliens vicepresident, i en DN-intervju. Han tog sig för pannan då han fick höra att det existerar kafferansonering i Sverige. Något resonemang om kaffepriser och svenska möjligheterna att få köpa tillräckligt med kaffe för sitt importöverskott i Brasilien gav sig excellensen inte in på.

*

Frågan om slopande av kafferansoneringen är uteslutande beroende av det valutapolitiska läget, och ännu så länge har regeringen inte ansett att landet ur valutasynpunkt är så på den säkra sidan att man vågar släppa ransoneringen, framhåller jordbruksminister Sträng för "Arbetarbladet". Regeringen har emellertid denna fråga under ständig observation och kommer inte att behålla ransoneringen längre än nödvändigt, säger hr Sträng. Vid ett frigivande av kaffet måste man räkna med en ökning av valutabehovet, och hittills har inte regeringen ansett detta tillräckligt starkt.

God hälsa i hela landet

STOCKHOLM (TT)

Det är synnerligen friskt över hela landet, inte minst i fråga om de epidemiska sjukdomarna, framgår av medicinalstyrelsens på torsdagen framlagda redogörelse.

Tjänade 100.000-tals kr på 'homeopatiska' sockerpiller

STOCKHOLM. (TT)

En illegal försäljning av "homeopatisk medicin" för 100.000-tals kronor från de två läkemedelsfabrikerna S:t Eriks Drog-handels A.-B. och A.-B. Pharma-Drog har avslöjats av kriminalpolisen. Fabrikernas ägare direktör J. D. Wallin, och hans maka sitter anhållna på kriminalen sedan i måndags, då stadsfiskal Eliasson tillsammans med bl. a. två överkonstaplar gjorde en razzia i fabrikslokalerna och stängde deras "homeopatiska verksamhet".

Den "homeopatiska medicinen" har huvudsakligen bestått av vanliga sockerpiller prydligt förpackade i glasflaskor och pappkartonger direkt inköpta från en chokladfabrik. Utanpå flaskorna och kartongerna har man klistrat etiketter med diverse mystiska beteckningar. Förtjänsterna har varit oskäligt höga. Sålunda har t. ex. en flaska "homeopatisk medicin", d. v. s. sockerpiller, som kostat fabrikerna på Stora Essingen 10 öre i inköp, därav 5 öre för flaskan, sålts för ett par kronor. Förtjänsten har med andra ord uppgått till 2.000 procent på dessa produkter. Skojet har pågått sedan 1947.

Utom sockerpiller och tabletter har fabrikerna sålt olika sorters örtté, vitaminpreparat och lökkapslar. Inkomsterna av försäljningen av den "homeopatiska medicinen" har förts på en anställd och sålunda inte ingått i firmans bokföring. Det är därför möjligt, att man bakom transaktionen kan spåra också skattefusk.

Vid förhören hos kriminalen med makarna Wallin har de förklarat att de inte tror på homeopati trots att de själva sysslat med sådan. De bestrider bedrägligt förfarande, och fru Wallin hävdar att den "homeopatiska medicinen" har "protensierats", d. v. s. fått vissa tillsatser. Direktör Wallin förklarar att han inte känt till något om firmans försäljning av "homeopatisk medicin".

Vid razzian i fabrikerna fann kriminalen först inga homeopatiska preparat men så kikade man in genom brevlådeöppningen i en dörr som det stod "Privat" på och fick se att lokalen från golv till tak var fylld med mystiska burkar. Försäljningen av den "homeopatiska medicinen" har gått vid sidan av försäljningen av legala preparat. Apotek både i Stockholm och på många platser i landsorten har varit avnämare av firmans produkter och tillhandahållit kataloger över dess preparat. Ett av firmans preparat, "Tera-komplex", har haft inte mindre än 73 nummer och enligt firmakatalogen hjälpt mot bl. a. astma, blåskatarr, engelska sjukan, epilepsi och hemorrojder.

Makarna Wallin kommer att häktas på fredagen av stadsfiskal Eliasson. Det har vidare visat sig, att firmorna överträtt apoteksstadgan genom att sälja en del av sin homeopatiska medicin direkt till olika homeopater i landet. Homeopaterna har därvid fått stor rabatt och som ett exempel på vad en homeopat kan ha tjänat på försäljning av firmans piller kan nämnas, att en enda homeopat en månad uppbar 1.500 kr i provision på sin försäljning. Firman har även haft ett stort lager på Kungsholmsstrand.

Den sista resan

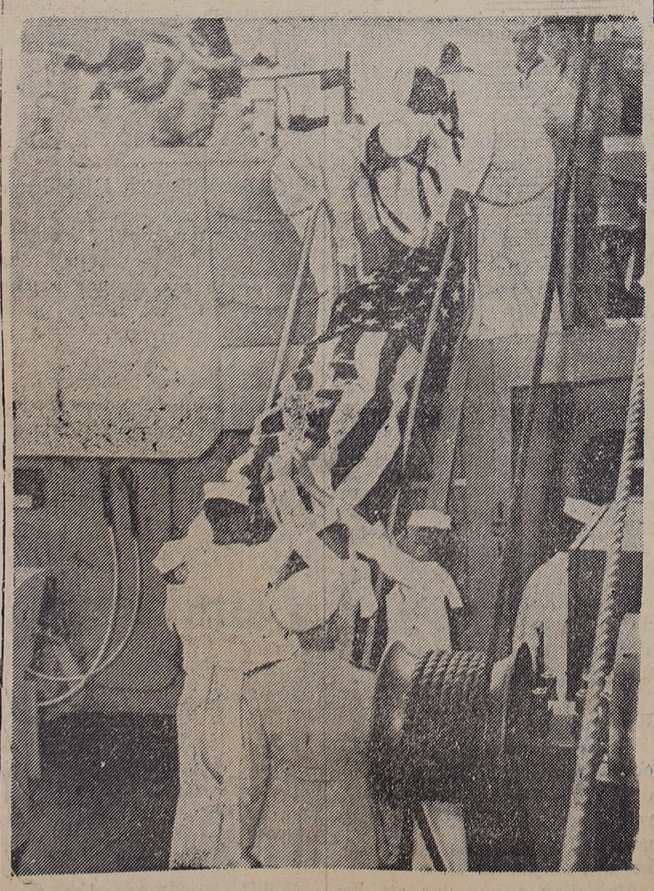

Höljd i stjärnbaneret föres amiral Shermans kista ombord på det amerikanska hangarfartyget Mount Olympus i Neapelbukten för en kort ceremoni innan stoftet transporteras vidare med flyg till USA.

ACHESON:

Avspänningen innebär ej ändrad strategi i Sovjet

WASHINGTON (TT — Reuter).

Den amerikanske utrikesministern Acheson förklarade på torsdagen att det kan komma en period av relativt lugn om det blir vapenstillestånd i Korea. Men västern får inte låta "bringa sig ur balans" genom en ändring i Sovjets taktik, sade han.

Acheson avlade vittnesmål inför senatens utrikesutskott till stöd för det föreslagna anslaget på 8,500 miljoner dollar för hjälp till utlandet.

Han framhöll att en liknande lättnad i en spänd situation hade inträtt då Sovjet misslyckades med att få makten i Persien år 1946. En liknande avspänning kom efter Sovjets framgång i Tjeckoslovakien, efter kommunisternas nederlag i Grekland och efter berlinblockaden.

Nya meddelanden från Korea ändrar inte den grundläggande situationen. Faran är inte mindre verklig än för en månad sedan och Kremls strategi är ännu densamma.

Om vapenstilleståndsförhandlingarna skulle gå i stöpet, bör vi bereda oss på ett våldsamt kommunistiskt angrepp mot FN-trupperna. Fienden har ökat sina styrkor under hela denna period. General Ridgway är medveten om hotet och redo att möta det.

Den fria världen är potentiellt mycket starkare än Sovjet och dess allierade. De fria länderna omfattar mer än 2/3 av världens totala befolkning och nära 3/4 av landytan. Dess totala produktivitet är många gånger större än sovjetväldets. Den fria världen har andliga resurser som är ojämförligt större än dem som står under Kremls diktatoriska kontroll.

Ett förenat Europa som är starkt ekonomiskt, moraliskt och militärt, kan, om det lägges till USA:s egen styrka, vara en kraftigt avhållande faktor inte bara i Europa utan även annorstädes i världen.

13 skadade vid spårvägskrock i Stockholm - katastrof hotade

STOCKHOLM (TT).

En spårvägskollision, som lätt hade kunnat få katastrofala följder inträffade kl 10,15 på torsdagen i Hökarängen, där ett från Slussen kommande fyravagnståg med kraft körde in i ett på stationen stående tågsätt. Sammanlagt 13 personer fick föras till sjukhus, därav tre barn, alla dock med lindrigare skador. Endast två passagerare behövde stanna kvar.

De hade fått lindrig hjärnskakning och diverse blessyrer.

Föraren i det påkörande tåget, 45-årige Gustaf Eriksson, klarade sig undan med ett skärsår över ena ögat och ett slag på ett ben. Han uppgav för inspektör Nils Nilsson på torsdagskvällen, att han inte observerade det framförvarande tåget förrän 50 m återstod och att han därvid inte hann bromsa in. Han hade satt fartkontrollen i nolläge och lät tåget rulla in mot stationen med en hastighet av omkring 40 km. Bromsarna fungerade normalt.

NEW YORK: USA:s gangsterkung Frank Costello, den beryktade spelhåleägaren Joe Adonis och bookmakern Frank Erickson åtalades på onsdagen för "kongresstrots".

Häktningsorder skall nu utfärdas mot Costello. Adonis och Erickson siter redan i fängelse för överträdelse av förbudet mot hasardspel.

140.000 blodgivare behövs i krigstid

STOCKHOLM (TT).

De svenska sjukhusen behöver i fredstid cirka 20,000 fler blodgivare än nu för att klara de 110,000 blodtransfusioner, som beräknas behöva utföras årligen. Med nuvarande resurser, omkring 30,000 blodgivare, utför man 45,000 transfusioner. I krig beräknar man behova närmare 140,000 blodgivare, vilket kräver insatser från ett stort antal frivilliga. Dessa siffror framgår ur det betänkande över blodtransfusionsverksamhetens organisation, som delegerade på torsdagen överlämnade till medicinalstyrelsen och försvarets sjukvårdsstyrelse.

Utdelningsspärr på bolagsvinster införd i England

Labourregeringen införde på torsdagen spärr för aktiebolagens utdelningar som ett led i kampen mot inflation.

Utdelningarna får hädanefter inte överstiga genomsnittet av de båda senaste årens dividender vilket är avsett att förebygga alltför stora konjunkturutdelningar under rustningskampanjen.

Flygaspirant räddade sig i fallskärm

Flygingenjörsaspirant Hans Olof Persson, kadettskolan i Uppsala, räddade sig på torsdagseftermiddagen genom fallskärmshopp ur ett jaktflygplan J 26 (Mustang). Han landade oskadd på åett gärde nära Järlåsa station. Flygmaskinen totalhavererade.

Vädret

Landdistrikt: Svag till måttlig, något tilltagande vind mellan syd och sydväst. Mulnande västerifrån och i de västra delarna opålitligt för något regn eller duggregn under fredagens lopp, i de östra delarna mest uppehållsväder. Något svalare.

Allmänna utsikter för lördag och söndag: Med övervägande sydvästliga vindar väntas en övergång till svalare väder i större delen av landet. En del regn eller regnskurar väntas huvudsakligen i de västra delarna.

Laholms Tidning
Smedjegatan, Laholm
Redaktör: GUSTAF BERTLAND

Dödsfall

Vår käre lille far
och farfar
Järnhandlanden
Adolf Bengtsson
har i dag stilla och frid-fullt insomnat i tron på sin Frälsare, i en ålder av 72 år, lämnande oss i stor sorg men i ljusaste minne bevarad.
Markaryd den 26 juli 1951.
TAGE — INGA
GÖSTA — ASTRID
BRITA
Barnbarnen.

För dem, som önska följa vår käre bortgångne till den sista vilan meddelas, att jordfästningen äger rum i Markaryds kyrka tisdagen den 31 juli. Samling i sorgehuset kl. 1 em.

För allt deltagande i vår djupa sorg vid vår käre
Olle Gustavsson
bortgång och för alla blommor och all hedersbevisning vid hans bår frambära vi härmed till alla vårt varma tack.
HELGA PETTERSSON
Familjen Bror Persson.

För allt deltagande vid min käre makes och vår faders
Alfred Olsson
bortgång frambära vi vårt varma tack.
GERDA OLSSON
Barnen.

Ett varmt tack till släkt och vänner samt syster Karin för visad vänlighet och deltagande vid vår kära moders
Karin Larsson
sjukdom och bortgång, för de vackra minnesorden och den rika blomstergärden vid hennes bår.
BARNEN.

SORG-
HATTAR och SLÖJOR
i ett förnämt och värdigt utförande
EKWALLS EFTR.
Asta Söderberg
Tel. 566 Laholm

Andréns
Begravningsbyrå
KISTOR och SVEPNINGAR alla prislägen. **Allt ombesörjes**
Stortorget, Laholm. Tel. 69.
Sommarbostad Mellbystrand
Tel. 69.

Sigfr. E. Anderssons
Begravningsbyrå
Gamlebygatan, Laholm.
Kistor, Svepningar
till platsens billigaste priser.
Allt ombesörjes. Tel. 175.

VID DÖDSFALL
Vänd Eder till
Veinge Begravningsbyrå
Kransar, Buketter, Svepningar och Kistor
till ortens lägsta priser.
Blomsterförmedling till in- och utlandet.
Hämtning från dödsorten ombesörjes.
Veinge Möbelaffär. Tel. 61

SVENSSONS
BEGRAVNINGSBYRA
Tel. 68 Vallberga
KISTOR och TILLBEHÖR
i alla prislägen.
Hämtningar å dödsorterna.
Allt ombesörjes.

Hela Sveriges
STÅLFARFAR
kommer till
RAMSHALL
lördagen den 28 juli kl. 21.
DANS kl. 19.30—24.
Såväl gammal- som modern dansmusik av **Lennarts populära orkester** från Hälsingborg. I refrängen **Gerd Söderberg.**
Servering med VÄFFLOR och HEMBAKAT BRÖD.
GOLFBANA. SKJUTBANA. ÖPPET VARJE DAG.

Pershög - Båstad
DANS lörd. den 28 juli kl. 20—24. CECILS ORKESTER.

Restaurant HAVSBRUS, Skummeslövsstrand
DANS lördagen den 28 juli kl. 20—24. Obs.! För sista gången denna säsong spelar **Hugo Arnolds.** Onsdagen den 1 aug. kl. 20—23 **Cecils orkester.**

STOR IDROTTSFEST
å ny festplats vid
Folkets Hus, Timsfors
Lördagen den 28 juli kl. 20—24
Wihlborgs Swing- & Hawaiiensemble fr. Malmö. Scenuppträdande, dansmusik. Medverkande dragspelskungen Lennart Nordstrandh och sångerskan Barbro Zryd.
Söndagen den 29 juli kl. 18—24
Kl. 18—19 gammal dansmusik av Markaryds Musikkår.
Kl. 22,15 Povel Ramel med F. F. F. F.: medlemmarna Martin Ljung och Crazy Carlsson.
För dansmusiken svarar Stars 7-mannaorkester.
Storslagna basaranordningar. Hjärtligt välkomna!
Timsfors Idrottsförening,

Folkparken SKÄRSJÖDAL, Markaryd
DANS
Lördagen den 28 juli kl. 20—24
Bröderna Ekvalls ork. spelar ny och gammal dansmusik.
Söndagen den 29 juli kl. 19—23
Centons orkester.
Fri dans båda dagarna

FAMILJEFEST
anordnas på Bollaltebygget söndagen den 29 juli kl. 15.
Program: Anförande av red. Axel Ejwertz, Laholm. Bygdelåtar av August Ysenius, Halmstad. Underhållningsprogram av avdelningens amatörer. Servering. Musik.
Alla medlemmar i SLKF, BF, RLF och SLU hälsas välkomna.
Knäreds SLU-avd.

POKALMATCH
Laholms Idrottsplats söndag kl. 18
VARBERGS GIF—LAHOLMS BK
om Hallandsposten vandringspris.

Osby Lantmannaskola
Undervisning i räkning, bokföring, deklaration, **maskinlära,** skogsbruk, jordbruksämnen m. m. **Stipendier upp till 550 kr.** Låga kostnader. Nya skollokaler och elevhem. Lärorika kurser börja i nov. Begär prospekt. Adr. Osby. Tel. 29.

Barnbidragen

till barnens bästa!
Bäst använder Ni dem genom att köpa
BARNKLÄDERNA
i
Trikåmagasinet
Storg. Tel. 314. Laholm.
Stadens enda specialaffär i barnkläder.

Gummireparationer, Regummeringar
Nya däck och slangar
A-B Laholms Vulkaniseringsverkstad
Östertullsgatan - Laholm
Tel. 121. Tel. 121.

FOTBOLL
Laholms Idrottsplats
i kväll kl. 19
Ränneslövs GIF—Laholms BK B

Knäreds jaktvårdsförening
avhåller sommarmöte sönd den 29 juli kl. 13 i Vippentorpet. Jaktstig anordnas med början kl. 9 fm. Medtag matsäck. Läskedrycker serveras,
Styrelsen

Till salu
Drevervalpar
födda den 3/6 1951 efter (e) Key av Kvistaudden 9894—48, moder Kajsa af Ekstam 2108—47. Valparna levereras avmaskade och reg. **Artur Gyllström, Hannabad, Markaryd. Tel. Hannabad 16.**

Prima maskintorv
till salu. **Tel. 66a Hårsabäck.**

Mindre parti prima
ältverks-torv
till salu billigt. **Tel. 20 Tureby.**

Tillvaratagen
Damcykel,
Apollo, n:r 281951, tillvaratagen och kan återfås mot annonskostnad. **Gottfrid Gustavsson, Södraled, Laholm. Tel. 779.**

Önskas hyra
Lägenhet
om 1 rum och kök önskas hyra omedelbart. Svar till "Lägenhet", Laholms Tidning.

LAHOLM

Bättre tandvård vid Laholms Samrealskola önskemål.
Hälsotillståndet bland lärjungarna vid samrealskolan i Laholm har under det gångna läsåret varit gott, konstaterar skolläkaren dr Lars Edén i sin årsrapport. Lärjungarnas personliga hygien har inte gett anledning till väsentlig anmärkning. Ströfall av vattkoppor och röda hund har förekommit vid skolan.

Enligt dr Edén är skolans arbetsordning med hänsyn till kommunikationerna ordnad på mest ändamålsenliga sätt. Elevernas hemarbete anses relativt pressande. "Full fart" i folktandvården vore önskvärd, här som annorstädes, tillägger skolläkaren.

Stulen motorcykel påträffad utanför Laholm.
Polisen i Laholm fick på onsdagen påringning om att en motorcykel ett par dagar legat övergiven i ett dike vid Svinaberga utanför Laholm. På cykeln var bensinlocket avskruvat och tanken tom. Det visade sig att den stulits i Båstad den 23 juli i en bilverkstad och tillhörde en båstadsbo. Vem som "lånat" den vet man inte.

Laholms Postkontor.
Posttjänstemännens förening föreslår att postkontoret i Laholm skall höjas till klass 25. I samband härmed bör en förste postassistenttjänst inrättas där.

Vid Hörbymarknaden
på torsdagen salufördes c:a 400 smågrisar. Omsättningen var något trög, men samtliga djur såldes. Noteringen sjönk med i genomsnitt 1 kr per djur. För de största betalades 71—74, för de medelstora 64—70, och för minsta 54—63 kr pr st.

Väder och bilstölder.
Vädret har sin del i de omfattande motorfordonsstölder, som nu redovisas i kriminalens statistik. Det vackra vädret har satt osedvanlig fart på statistikkurvan, som tangerar att slå alla höjdrekord. Så har t. ex. endast under de senaste 14 dagarna 64 motorcyklar stulits inom Stockholm, medan antalet stulna bilar under samma tid "endast" var 42. Värst var det i lördags då elva motorcyklar stals på olika håll.

Samtidigt har också tillgreppen ur parkerade bilar ökat avsevärt. Mest är det gästande landsortsbilister som råkar illa ur. Många har bagage i bilen och inte alla låser eller vevar upp fönstren ordentligt.

Vid köp av Radio
eller rep. av densamma hänvänd Eder med förtroende till
LAHOLMS RADIOAFFÄR
(Karl Andréasson)
Östertullsgatan, Laholm.
Tel. 555

Hittills 65,000 kr. borta i Hässleholm.
Utredningen av den omfattande förskingringen vid Västra Göinge härads sparbank i Hässleholm väntas bli ganska svår, sedan bankkamrer Arne Nilsson gått rättvisan i förväg. Bankinspektör Stenberg från bankinspektionen anlände i går till Hässleholm för att deltaga i uppklarandet.

Utredningen har hittills givit vid handen, att kamreren lagt sig till med ett antal obligationer till ett nominellt värde av 60,000 kr. Själv uppgav kamreren att hans förskingringar rörde sig om 48,000 kr.

Kamrer Nilsson var också kassör i Finjasjöns fiskevårdsförening, som haft en kassa på 5,000 kr. Dessa medel skall enligt uppgift ha varit innestående på sparkasseräkning, men någon sparbanksbok har icke kunnat påträffas, varför man misstänker, att också dessa pengar har tillgripits.

Förnyad tvist kring småländskt storarv.
Tre kvarts miljonarvet efter avlidne småländske godsägaren K. A. Andersson, Åsa, Edshult, har åter igen blivit aktuellt genom att tre kusiner till den döde hemställt om att betraktas som arvingar.

I den redan tidigare riksbekanta affären har en kvinnlig kontorist i Eksjö förut begärt att få ett visst belopp. Arvsfonden tillstyrkte då 10,000 kronor. Länsstyrelsen i Jönköping har tillstyrkt att allmänna arvsfonden skall avstå "en icke oväsentlig del" av kvarlåtenskapen. De tre sökandenas fader har tidigare som föräldralös omhändertagits av K. A. Anderssons föräldrar och det är nu denna släktskap, som åberopas.

Hur stort belopp, som begäres, har inte fixerats. Den avlidne hade icke gjort upp något testamente för sina tillgångar som uppgick till tre kvarts miljon.

Kyrkomötet.
Val av sju lekmannaombud och lika många suppleanter för dem för Göteborgs stift till årets kyrkomöte kommer att äga rum i dag i Gustavi domkyrka med början kl. 13.

Valkollegiet kommer att bestå av c:a 20 elektorer från stiftets församlingar, därav 134 från Göteborg och Bohus län, 49 från Halland och 33 från älvsborgsdelen av stiftet.

De gammalkyrkliga går fram med en lista betecknad "För kyrka och kristen tro" upptagande följande namn i här nämnd ordning: riksdagsman Ernst V. Staxäng, Brodalen, assessorn Sven Lampers, Göteborg, kantor Reinhold Andersson, Harplinge, trävaruhandlanden Albin Olsson, Bollebygd, redaktör Axel B. Svensson, Bromma, folkskollärare A. Osvald Olsson, Spekeröd, och riksdagsman Hjalmar R. Nilson, Spånstad, Åled. Av dessa har hrr Staxäng, Lampers och Reinhold Andersson tidigare representerat stiftet vid lagtima kyrkomöte. Redaktör Axel B. Svensson, Bromma, är som bekant den stridbare ledaren för missionssällskapet Bibeltrogna vänner.

Tjur dog efter hundratusentals bisting.
Åter har en tjur dukat under för bisting. På Ullevids gård utanför Linköping attackerades en bunden tjur av svärmande bin, slet sig och rusade in i bigården, där han rev ned tio samhällen. Bina från gårdens samtliga 35 samhällen anföll djuret, som fick hundratusentals sting, innan det stupade. En man, som sökte hjälpa tjuren, blev själv stungen och måste uppsöka lasarettet. Efteråt låg döda bin i formliga drivor och resten dränktes i honungen, som flödade kring kuporna.

Pojke i Anneberg sprang rakt på bil, blev svårt skadad.
En svår olyckshändelse, vid vilken en 7-årig pojke Billy Malm, son till järnvägstjänsteman Göte Malm, skadades svårt, inträffade vid 13-tiden i går strax söder om Annebergs station, norr om Kungsbacka. Pojken sprang ut i vägbanan rakt framför en söderifrån kommande bil och kom under denna. Han infördes till sjukstugan i Kungsbacka men remitterades därifrån till Varbergs lasarett. Härifrån meddelades på torsdagskvällen att skadorna är synnerligen allvarliga.

Rysk skarpskjutning hördes till Sydskåne.
Ett dovt buller ute till havs hördes i går natt på åtskilliga ställen utmed Sydskånes kust. Först trodde man att det var åska, men jämnheten i knallarna var alltför påfallande för att det skulle kunna vara fråga om något naturfenomen. Det påminde då snarare om ljudet från ryssarnas flygbomber över Bornholm i maj 1945.

Fyrvaktaren på Sandhammarens fyr förklarar, enl. Kv. P. att man där lokaliserat ljudet i riktning mot Rügen och utgick ifrån att ryssarna håller på med några militära övningar antingen till havs eller på Rügen. Med den i går natt rådande sydvästliga vinden fortplantar sig ljudet från artilleribeskjutning lätt det 60 km. långa avståndet mellan Rügen och den skånska kusten.

Landsstaten.
Länsassessorn vid länsstyrelsen i Hallands län Åke Sylwan har förordnats att t. v. uppehålla landssekreteraretjänsten i Jönköpings län.

Kyrkoherdetjänsten i Söndrums pastorat
har av domkapitlet ledigförklarats för sökande utom förslag direkt hos konungen. Ansökningsrätt tillkommer prästmän från hela riket.

Organisttjänsten i Snöstorp.
Musikdirektör H. Löwenadler har av domkapitlet förklarats behörig att övergå på organisttjänsten i Snöstorps och Trönninge församlingar.

FREDSTRÄVARE
Under de 3,800 senaste åren har endast varit 323 fredsår. För att få dessa fåtaliga fredsår var det emellertid nödvändigt att avsluta 6,000 fredsfördrag, vilket betyder att för varje fredsår måste man skriva 25 fredsfördrag.

Uppmärksammat vänortsbesök i södra Halland

Det danska vänortsbesöket i Laholmsorten har att döma av omnämnande i svensk och dansk tidningspress blivit något av en verklig succé. Vad vår egen ortspress sagt känner vi till. Däremot är den danska pressens omdöme säkerligen okänt för de flesta.

Möens Folkeblad
skriver, att nästan varje lantbrukare i Laholmsorten har ny bil och det som man i Danmark kallar för dollargrin skulle man här kanske kunna ge namnet rapsbil med tanke på det som ger inkomster. De svenska värdarna visste inte huru väl de ville oss. Det ska vi aldrig glömma.

Möens Dagblad
konstaterar att vänortsbesöket blev överväldigande. Vackra svenska hem, svensk gästfrihet och svenska matvaror gav oss mer än vi var vana vid.

Möens Social-Demokraten
säger rent ut att denna studieresa är säkerligen den intressantaste bland husmansföreningers många resor.

Sammanlagt har de danska tidningarna ägnat omkring sju stora spalter eller en ordinär tidningssida åt vänortsbesöket i Laholmsorten.

I en skrivelse från den danske reseledaren konsulent J. Winther Eriksen låter det så här i svensk översättning:

På Möens Husmandsforenings vägnar ber jag att få framföra ett hjärtligt tack till alla våra värdar och värdinnor, som gjorde det möjligt för oss att komma till Sverige. Ordföranden i Laholmsortens RLF-avdelning lantbrukare Birger Svensson, Ahla, gjorde allt vad han kunde för att göra resan lätt och behaglig för oss. Han var med oss hela tiden. Och det var ej någon svårighet att fara fram på de svenska vägarna då man hade honom i egen bil i täten.

Ett särskilt tack vill vi rikta till folkskollärare Sven A. Liljestrand för det utmärkta och snabba sätt, varpå han i svensk och inte minst i dansk tidningspress gjort för att sprida kunskaper om danskt och svenskt jordbruk. Det är säkerligen det mest idealiska sättet att skapa kontakter och förståelse för grannfolk som svenskar och danskar. Han har lagt en mycket god grund till fortsatt samarbete och vänortsutbyte.

Till sist ett tack från alla resenärer till alla — ingen nämnd och ingen glömd — för vad denna resa givit.

Knäred

Familjefest på Bollaltebygget.
Knäreds SLU-avdelning kommer på söndag att anordna en familjefest på den gamla hembygdsgården Bollaltebygget.

Programmet upptar anföran de av redaktör Axel Ejwertz, Laholm, samt bygdelåtar av folkskoll. Aug. Ysenius, Halmstad. Vidare blir det underhållningsprogram av avdelningens amatörer, musik och servering etc.

SLU-avdelningen hälsar alla medlemmar i bondeorganisationerna välkomna, och säkerligen kommer ingen att ångra ett besök i den gamla minnesrika gården.

1.500 japaner har arresterats. Den japanska polisen har beslagtagit stora mängder ammunition och arresterat 1.449 personer under en månadslång kampanj mot illegala vapeninnehav. Många av de arresterade hade vapen från den japanska armén och flottan, vilka grävts fram på avstjälpningsplatser eller bärgats från sjunkna fartyg.

16.000 fick gratifikation av "Generalen". På generalkonsul Axel Axelson Johnsons 75-årsdag på onsdagen utdelades vid de olika koncernföretagen en extra veckolön till samtliga arbetare, en fjärdedels månadslön till förmän, tjänstemän och likställda och efter liknande grunder gratifikationer till koncernens pensionärer, dock minst 50 kr. Sammanlagt torde det vara över 16.000 personer, som härigenom fått en extra slant på "generalens" 75-årslag.

Familjeryheter

ADOLF BENGTSSON

I en ålder av nyss fyllda 72 år avled på torsdagsmorgonen järnhandlare Adolf Bengtsson, Markaryd efter en längre tids sjukdom.

Hr Bengtsson var född i Vittsjö men kom redan som mycket ung till Markaryd där han fick anställning i sin broders diverseaffär. 1901 blev han filialföreståndare inom järnvarubranschen i firma Anton A. Andersson Laholms filial i Markaryd. Efter ett par års tjänst övertog Bengtsson affären och innehade den vid dödstillfället. Sedan 1908 inrymmes affären i egen fastighet. Inom det kommunala livet har den avlidne varit flitigt engagerad. Han har således tillhört fullmäktige sedan denna institutions införande och efter mångårigt ledamotskap i kommunalnämnden valdes hr Bengtsson 1925 till dess ordf., en befattning som han innehade i 10 år. Han avsade sig detta uppdrag 1935 på grund av bristande tid men var ännu i många år ledamot av nämnden.

Hr Bengtsson tillhörde kyrko- och skolråden under flera år, var under en tid ordf. i arbetslöshetskommittén, styrelseledamot i elverket samt före denna tid ledamot av det elbolag, som hade hand om eldistributionen i samhället. Bengtsson har dessutom varit styrelseledamot och ordförande i Sydsvenska Bankens Markarydskontor, sekr. och kassör i Lantmannaskolans fastighetsbolag m. m.

Sedan flera år tillbaka innehade han ordförandeposten i Markaryds gamla missions- och ungdomsförening och den avlidne har alltid haft stort intresse för missionssaken.

Närmast sörjande är 3 barn av vilka sönerna Tage och Gösta driver järnhandelsfirman och dottern Britta haft hand om hemmet och vårdat fadern under dennes sjukdom.

höll kyrkoherde Hallind en betraktelse och sjöngs unisont ps. 306. Akten inleddes med ps. 50: 1—3, varefter kyrkoherde Hallind förrättade jordfästningen. Efter denna sjöngs ps. 400: 10—11. De anhörigas tack för visad hedersbevisning frambars av lantbr. Julius Larsson, Hasslöv. En vacker blomstergärd smyckade båren.

— Jordfästning ägde rum i går i Veinge kyrka, då stoftet efter f. hem.-äg. Nils Niklasson, Elestorp, vigdes till den sista vilan. Med lantbr:a Oskar Svensson, Skogsgård och Ivar Andersson, Göstorp, såsom prestaverande inbars kistan i kyrkan under det Largo av Alb. Runbäck, spelades varpå följde ps. 297: 1. Efter jordfästningen, som förrättades av komminister Rydén, sjöng kantor Andersson en begravningshymn och efter ps. 95: 5—6 följde begravningsmässan. Akten slöt med ps. 555: 8, varefter kistan utbars under tonerna av Brioso av D. Olsson. Vid graven förrättade officianten bön och ps. 396: 5 sjöngs. En son, f. lantbr. Oskar Nilsson, Elestorp tackade den bortgångne för vad han under livstiden varit för sina närmaste och en syster, fru Helga Söderberg, Malmö, uppläste versar. De anhörigas tack för hedersbevisningen uttalades av hr Oskar Nilsson. En vacker blomstergärd hade ägnats den bortgångnes minne.

Tre ynglingar förgiftade vid motorbåtsfärd. På måndagskvällen inträffade i Björneborg i Finland en olyckshändelse, som krävde tre ynglingars liv. De hade begett sig ut på en motorbåtsfärd och vid återkomsten stängde de dörren till kajutan, varefter de gick till sängs. Bensintanken började emellertid läcka i hettan och de tre ynglingarna blev förgiftade av gasen. Det var fadern till en av ynglingarna, som påträffade liken. Han hade blivit orolig för sin son.

VÄLGJORDA FÖRLOVNINGS- och VIGSEL-

ringar

vacker gravyr i

Alfr. Lindströms

GULDSMEDSAFFÄR.

Laholm. Tel. 71.

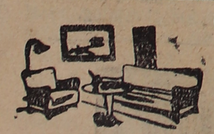

Skapa lycka och hemtrevnad genom MÖBELKÖP hos

Andréns Möbleringsaffär

Laholm

Karin Bévengut. Fru Karin Bévengut född Nobel, Stockholm, har avlidit.

Den bortgångna var född 1896, dotter till ingenjör Ludvig Immanuel Nobel d. y. och hans maka, född Wettergrund. Närmast sörjes hon av make förre franske marinläkaren Maurice Bévengut, son broder, direktör Olof Nobel, Båstad, och syster, fröken Dagmar Nobel, Stockholm.

BEGRAVNING

— Till den sista vilan har på Hasslövs kyrkogård vigts stoftet efter änkefru Charlotta Johansson, Hasslöv. Före avfärden från den avlidnas bostad

Skyttenyhet för Halland i Laholms Skytteförening

MÄSTERSKAP FÖR REKRYTER NÄSTA SÖNDAG — STORSKYTTE I EDENBERGA DEN 12 AUG.

— Nu hade vi tänkt komma med något nytt för att stimulera intresset för skyttet här i Laholms stad och landskommun, omtalar Laholms Skytteförenings energiske sekreterare hr **Gunnar Fritzson** och ber samtidigt om några rader i tidningen som propaganda för skyttet. Och det vill vi givetvis inte neka, då Laholms Tidning sedan gammalt haft ett mycket gott samarbete med skytterörelsen i södra Halland.

— Det är så, att Nisse i kvarnen och jag funderat på att ordna med ett mästerskap för rekryter. Det blir ju alltid roligare för skyttarna att ha något att tävla om och ett mästerskap hade vi tänkt skulle stimulera intresset. En sådan tävling är öppen för alla intresserade inom vårt område och vi hoppas att många också möter upp. Mästerskapet äger rum på nästa söndag den 5 aug. och som vanligt på Kungsvallen med början kl. 11. Tävlingen kommer att gå till så, att man först skjuter en "uttagningsserie" om 10 skott för mästerskapet inom föreningen, vilket samtidigt är förbundstävling. De tio bästa får skjuta en serie till och de fem bästa i denna ytterligare en serie. Sedan vinner den, som har bästa resultatet i alla tre serierna. Han får silvermedalj och tvåan och trean bronsmedalj.

— Redan i övermorgon mellan kl. 9 och 11 blir det träning för såväl rekryter som alla andra klasser. Och mästerskapet i fråga är det första i sitt slag i Halland och på förbundsexpeditionen var man mycket nöjd med att vi satt igång med sådant, berättar hr Fritzson vidare. Men den 5 aug. blir det dessutom föreningsmästerskap. Det blir även tävlan om direktör Müntzings vandringspris och Göteborgspokalen nr 1 i klasserna 1—5.

— Den verkligt stora skytteträffen blir det emellertid i Edenberga söndagen den 12 aug. Då blir det förbundstävling för klasserna 1 och 2 samt Lagadalstävling för klasserna 3—5. Det kommer många svenska elitskyttar från Småland till denna tävling, som säkerligen blir sevärd, slutar hr Fritzson och uttalar förhoppningen om många rekryter redan i övermorgon. Laga så att han blir bönhörd!

Cel.

Predikoturer

Laholm 10 hgm. p. Bergman.
Skogaby 13.30 hgm. p. Bergman.
Veinge 13 hgm. komm. Rydén.
Tjärby 10 hgm. komm. Rydén.
Mästocka 10 hgm. m. nvf. kh. Ljung.
Knäred 10.30 hgm. m. skrm. och nvg. kh. Eriksson.
Hishult Lörd. 18 helgmålsbön. Sönd. 10 hgm. kh. Gustafson.
Ränneslöv 9.30 hgm. m. skrm. o. nvg. kh. Sjöholm.
Ysby 13.30 hgm. kh. Sjöholm.
Hasslöv 13.30 hgm. kh. Hallind.
Växtorp Fred. 17.30 konfirm. p. Bastholm. Sönd. 9.30 hgm. p. Bastholm.
Hårsabäcks skola 10 gdtj. kh. Hallind.
Ö. Karup 9.30 hgm. m. skrm. o. nvg. kpr. Norborg.
Skummeslöv 13 hgm. kpr. Norborg.
Hinneryd 11 hgm. m. skrm. och nvg. De gamlas lag.
Båstad kl. 11 hgm. Lördag kl. 20.30 helgmålsbön.
Växtorps missionshus: Söndag kl. 17 pred. av Jean Svensson.
Betel, Växtorp: Lördag 20 em. Extra församlingsmöte. Onsd. 20 em. Väckelsemöte. M. Pettersson, Vallin m. fl.
Tånget (Augustsson): Söndag 14 em. Off möte. Vallin m. fl.
Nordanå (D. Larsson): Torsdag 20 em. Väckelsemöte. M. Pettersson, Vallin m. fl.
Laholm, Salemkyrkan: Sönd. 11 Predikan av Congomissionär Aron Andersson.
Veinge, Tabernaklet: Sönd. 14 Predikan av Congomissionär Aron Andersson. Torsd. 20 Veckomöte. Almborg.
Hishult, Betania: Lörd. 20 Bönemöte. Sönd. 20 Predikan. Evangelisterna Skoglund och Eriksson. Onsd. 20 Predikan av Congomissionär Aron Andersson.
Veinge, Tabernaklet: Söndagen den 29 juli kl. 14 missionär Aron Andersson och pastor Elis Almborg.

Gott hopp om fin kräftsäsong

Kräftsäsongen med doft av dill fr. röda pyramider, trolskt månsken och kulörta lyktors sken närmar sig med stora steg och kräftornas många romantiska tillbedjare undrar hur säsongen skall torma sig.

Mycket hänger på vädrets makter, hittills så ogunstiga och på ringa kalashumör. De har visst lovat att bli litet gunstigare i augusti, och håller de sitt löfte, är det mest på skaldjuren själva det hänger, om den röda säsongen skall få den rätta charmen. Presenterar de sig bara i tillräckligt antal, storväxta och väl matade, är saken klar.

På denna viktiga punkt råder dock ännu en viss oklarhet. Kräftspecialisten i fiskeristyrelsen dr Ingmar Sörensen förklarar på vår förfrågan, att det ännu är litet för tidigt att säga något bestämt om kräfttillgången. Man kan endast göra vissa antaganden. I fjor liksom de närmast föregående åren var tillgången ganska god, och några tecken på att det skall bli särskilt sämre i år har ännu inte uppenbarat sig. Det skulle i så fall vara den kalla våren, som har försenat skalömsningen och därmed också tillväxten. Man får kanske därför räkna med att årets kräftor i allmänhet blir av något mindre format än tidigare. Men då kräftpesten inte tycks ha utbrett sig ytterligare — den är även i år mest koncentrerad i Mälarladskapen, Östergötlands och Jönköping län med Svartån,

Storsensationen STÅLFARFAR till Ramshall

"STÅLFARFAR".

Det finns väl knappast någon människa, som så kvickt stigit till popularitetens tinnar som "Stålfarfar" alias Gustav Håkansson från Gantofta utanför Hälsingborg. Vad han gjort och varför han blivit så berömd behöver vi väl knappast tala om — "Stålfarfar" känner varenda unge som kan gå. Att cykla långt och fort är annars hans profession och det bevisade han genom att cykla genom hela Sverige före de "riktiga" cyklisterna.

Hans färd genom vårt avlånga land blev den verkliga triumffärden, han hyllades som en kung eller nästan ändå mer var han drog fram. Men även efter den legendariska cykelturen har "Stålfarfar" blivit en mycket observerad man. Han har hälsat på kungen och kungen har hälsat på honom för att nu nämna något.

Men den spänstige 67-åringen kan mer än cykla. Det är en trevlig gubbe, vital som få och bakom det yvigt böljande skägget döljer sig en god sångare och en humoristisk berättare. Hur rolig och trevlig han är finns det möjlighet för vem som helst att konstatera i morgon kväll kl. 21. Ty då kommer Stålfarfar till Ramshall, den naturskönа festplatsen. Här kommer han att cykla, sjunga, dansa och berätta om sin cykelfärd, allt med samma bravur. Var han än varit har det blivit jättesuccé och vi skulle förmoda, att så blir fallet även i morgon. Ty Stålfarfar är värd att höra och se.

Dessutom blir det både gammal- och modern dans, servering med gott kaffe och goda våfflor, möjlighet att spela golf och mycket annat roligt.

Veinge

Lantbrevbäringen utsträckes till Bökeberg.

Postdirektionen biträder postmästarens i Laholm förslag att cykelåkande lantbrevbäringslinjen Veinge —Bölarp—Veinge skall från den 1 oktober utsträckas med 5,4 km. till Bökebergsområdet. I samband härmed skall postombudet i Bökeberg dras in. Det nuv. postombudet där har sagt upp sitt avtal med postverket från nämnda tidpunkt och någon annan lämplig person för befattningen har inte kunnat anskaffas.

Direktionen har i samband med annan förrättning i trakten undersökt postförhållandena och funnit, att den föreslagna utsträckningen av lantbrevbäringslinjen i Bökebergsområdet ansluter sig väl till bebyggelsen och ger befolkningen möjlighet att få direkt kontakt med lantbrevbäraren. Omregleringen torde komma att medföra en avgjord förbättring för ifrågavarande korrespondenter.

Fångvården.

Extra vaktkonstapeln Stig N. K. Larsson vid kolonien Skogsgård, Veinge, har antagits till e. o. vaktkonstapel med oförändrad placering.

Stångån och Hjälmaren som mest infekterade vatten — kan man hysa någorlunda goda förhoppningar rörande tillgången.

Potatis och briketter i källaren

En gammal regel som är bra att följa.

Importen av brunkolsbriketter har under den gångna vintern och våren varit mycket livlig och fortsätter alltjämt, trots att brikettskeppningarna annars brukar avstanna under sommarmånaderna för att sedan åter komma i gång fram på hösten. Ganska avsevärda kvantiteter skeppas för närvarande från Rostock och Lybeck till svenska hamnar.

På kontinenten, framför allt i Tyskland och Österrike, är briketterna sedan gammalt ett "normalt" bränsle, d. v. s. ingalunda ett ersättningsbränsle som ett praktiskt och billigt bränsleslag saknas eller äro knappa, säger chefen för bränslekommissionens kolavdelning **Nils Ancrantz.** Tyskarna har alltid betraktat brunkolsbriketter som ett praktiskt och billigt bränsle. Förr kunde man ofta höra folk säga "potatis och briketter skall man ha i källaren innan vintern börjar", och man handlade också därefter. Man tyckte då, att man sörjt för tvenne av de allra viktigaste tingen i hushållet och man hade liksom känslan av att slippa behöva svälta och frysa under den vinter, som skulle komma.

Hur är det då i Sverige? Känner folk till brunkolsbriketter?

Ja delvis, svarar herr Ancrantz. I södra Sverige och särskilt i Skåne känner man sedan årtionden till dessa briketter, som där har blivit ett omtyckt bränsle. Där har man inga problem, hur man skall lagra briketterna eller använda dem i kakelugnar och spisar. Man kan med fog säga att brunkolsbriketterna i Skåne betraktas som ett "normalt" bränsle, som efterfrågas även när tillgången på andra bränsleslag är god. Så förhåller det sig emellertid inte i andra delar av landet där man är van att bruka ved till uppvärmning. Nu när det är ont om ved kan man dock vara tämligen säker på att brunkolsbriketterna kommer att finna avsättning allt längre norrut och snart blir uppskattade även i dessa trakter.

Men ofta är det så, att innan man använder någonting nytt vill man ha en bruksanvisning och en sådan finns nu. Statens bränslekommission har nämligen låtit trycka ett tekniskt meddelande nr 31, som i lättfattlig form beskriver hur man bäst lagrar och eldar detta vårt för närvarande säkerligen billigaste bränsle. Meddelandet distribueras kostnadsfritt till allmänheten genom kollagerhandeln och dess återförsäljare ute i landet.

Skytte

KNÄREDS SKYTTEGILLE

Söndagen den 5 aug. tävling om Svenska Metallverkens vandringspris på Knäreds skjutbana.

Den 12 aug. förbundstävling för klasserna 1 och 2 på Edenberga skjutbana. Besked om deltagande lämnas till Göte Johansson och Gotth. Nilsson.

Anmälan om deltagande i förbundstävlingen i Halmstad den 19 aug. för klasserna 3—5 skall göras före den 5 aug. till Wilh. Larsson.

San Francisco skakades av en kraftig jordstöt. En kraftig jordbävning skakade på måndagskvällen området kring San Franciscobukten. Vetenskapsmännen vid Kaliforniauniversitetet noterade en "kraftig jordstöt" kl. 19.26 lokal tid. Den följdes av en kraftigare kl. 20.04. Den andra jordstöten var så pass kraftig att rappningen föll av husen, bord och stolar i rummen dansade i väg. Epicentrum förmodades ligga i norra Berkeley eller Albany. Två jordstötar rapporteras även från Arequipa i Peru. Några uppgifter om skador föreligger ännu icke.

I Hayward, Kalifornien, frågade poljskonstaplarna tjuven Marcus Garzon, varför han försökte bryta sig in i polisstationen. Garzon förklarade att han trodde stället var stängt för natten.

Senaste nytt:

Petains fängelse skall rivas, möblerna brännas

PETAINANHÄNGARE OCH MOTSTÅNDSMÄN I SLAGSMÅL.

PARIS i dag. (TT. fr. Reuter.)

Den fästning på Ile d'Yeu där marskalk Petain satt inspärrad i sex år skall rivas och alla möbler och inventarier som till hörde honom skall brännas. Myndigheterna har fattat detta beslut för att beröva Petainanhängarna alla möjligheter att skaffa sig "reliker" och bygga upp en kult kring den avlidne marskalken.

Petain-anhängare och f. d. motståndskämpar drabbade samman vid den okände soldatens grav under triumfbågen på torsdagskvällen. Tre personer blev anhållna. Bråket började med att ett trettiotal motståndsmän gick till angrepp mot Petainanhängare, som hade anordna ett sorgemöte med anledning av marskalkens död.

Danmark nyktrare

Omsättningen på vin och sprit 25 proc. mindre.

KÖPENHAMN i dag. (TT)

Omsättningen på vin och spritdrycker i Danmark har sedan den 1 april sjunkit med 25 proc. i förhållande till samma period i fjol, uppger Politiken. Den minskade köplusten anser tidningen bero på den skattehöjning som genomfördes i mars. Skatten ger nu mindre än före höjningen.

Våg av mord i Danmark

KÖPENHAMN i dag.

En våg av mord över Danmark har lämnat blodiga spår efter sig under de sista åren, enligt en officiell statistisk rapport som offentliggjordes på torsdagen. År 1949 slogs alla tidigare rekord med 29 mord. 1950 hade än fler, 39, och under innevarande år har hittills 19 mord begåtts. Förkrigsrekordet sattes år 1935 med 12 mord av vilka huvudparten dock var småbarn. Av 146 mord efter kriget är tio fortfarande ouppklarade.

Godståg vid Billesholm spårade ur

Höga slänter hindrade katastrof.

En svårare tågurspårning ägde rum i går vid 13-tiden, då ett godståg på väg norrut från Billesholm gick av spåret strax före norra utgångsväxeln. Tack vare en hög slänt på båda sidor om spåret undveks att loket och några vagnar rullade över ända. Linjen Ängelholm—Malmö spärrades, och trafikschemat fick ändras. Endast föraren befann sig i loket och en tågklarerare uppehöll sig i en av vagnarna vid olyckstillfället. Båda undkom utan skador. Hela eftermiddagen i går ägnades åt att forsla undan vagnarna och häva blockeringen, bland annat anlände en hjälpvagn från Ängelholm till Billesholm varvid vant manskap arbetade med att lyfta vagnarna från spåret och rulla dem åt sidan. Man ordnade vidare med bussar mellan Billeshodm och Norra Vram, så att resande såväl norr- som söderifrån fick lägga in en bussfärd mellan nämnda orter och däerefter fortsätta järnvägsresan. Skandiapilen, som också väntades komma till Billesholm under tiden för omläggningsarbetena drogs över Hälsingborg. Man antar att olyckshändelsen beror på en fellagd växel.

Åtta blev dödsdömda i Etiopien

ADDIS ABEBA. (TT — Reuter).

Åtta personer dömdes på onsdagen till döden för att ha planlagt ett mord på kejsaren Haile Selassie, varefter de ämnade upprätta en etiopisk republik. Utslaget fälldes av en specialdomstol efter två dagars rättegång. Bland de dömda befinner sig en statssekreterare, Bitwoded Negash, tidigare talman i parlamentet.

Klanerna gräver ner stridsyxan

Skottlands klaner har beslutat begrava stridsyxan — inte i varandra utan i Edinburghs solvarma jord vid den största klansamling som någonsin förekommit. Samlingen blir den 15 augusti då åskådarna får se danser och idrottslekar med många hundraåriga traditioner.

Mannen bakom klansamlingen Thomas Johnson och hans förhoppningar om att se representanter för klanerna Comerone, Campbell, Chattan, Chrisholm o. allt vad det heter marschera till säckpipornas gnäll sida vid sida med svängande kiltar är större än skottarnas egen misstro mot projektet. Någon större blodsutgjutelse väntar man dock inte.

Klansamlingen, vars rätta innebörd endast den i skotsk historia invigde till full förstår, blir Skottlands bidrag till Festival of Britain.

Havreålen härjar svårt i Halland

Angreppen på skörden av ska dedjur har hittills i år varit i genomsnitt synnerligen måttliga Endast på några få platser däribland Halland, har inrapporterats härjningar, uppger professor Thore Lindfors vid statens växtskyddsanstalt, som nyligen återvänt från en inspektionsresa

I Halland från sydgränsen ända upp till Kungsbacka har havreålen härjat mycket svårt. Oer hört svåra skador har anställts av denna rundmaskart, och orsaken torde vara att ett fåårigt växelbruk här kommit till användning.

Till anstalten har under de senaste dagarna ingått rapporter om härjningar av vetemyggan på sina håll i landet. Växtskyddsanstalten har ännu inte hunnit göra några närmare undersökningar, men det tycks inte vara fråga om några allvarligare skador.

I Mellansverige har oljeväxterna raps och rybs utsatts för angrepp av rapsviveln och skidgall myggan. Skadorna karakteriseras som stora, men de är dock endast av lokal omfattning.

KALLE PÅ ASEN

och Anders i Backen träffas hos handlarn och har sin vanliga lilla pratstund. Säger Kalle:

— Vad är det för konstiga nymodigheter du fodrar hönsen med? Jag hörde du köpte melass och vetesgrodd.

Säger Anders:

— Nej, det var inte för hönsen. Det är Hälsans Hemliga Vapen. Med den dieten kan man bli både 90 och 100 år.

— Må det, säger Kalle storögd.

— Joo du, och det bara på ett par veckor.

Markaryds-bygden

Laholms Tidnings lokalredaktion, Markaryd, Villagatan.
Redaktör Sven B. Jönsson. Tel. 150.

Powel Ramel till TIF:s idrottsfest

Timsfors Idrottsförening avhåller på lördag och söndag sin sedvanliga idrottsfest. I år har man skaffat sig en ny festplats belägen vid Folkets Hus i Timsfors och här blir det livat värre de båda festdagarna. För lördagens muntrationer svarar Wihlborgs Swing- och Hawaijensembel med dragspelskungen Lennart Nordstrandh och sångerskan Barbro Zryd. Orkestern svarar även för kvällens dansmusik.

På söndagen börjar festen med gammal dansmusik som utföres av Markaryds Musikkår och därefter blir det modern dans till tonerna av Stars 7-mannaorkester. Kl. 22.15 uppträder Povel Ramel och i hans sällskap återfinnes F.F.F.F-medlemmarna Martin Ljung och Crazy Carlsson.

Storslagna basaranordningar och ett par mycket trevliga kvällar utlovar arrangörerna.

Folkparken Skärsjödal, Markaryd

På lördag och söndag blir det fri dans. Lördagens dansmusik utföres av Bröderna Ekvalls orkester som spelar både ny och gammal dansmusik. På söndagen utföres dansmusiken av Centons orkester.

Mister Nelson från USA

Av KALLE I DALEN.

— Hallo, mister Nelson!

— Morning, sir!

Den trygge, litet gråsprängde och gogglesprydde gentlemannen, känd i hela trakten som Mister Nelson från U. S. A., gjorde en vårdslös gest med handen mot sin Stetsonhatt och slog sig ned bredvid mig på en soffa framför järnvägsparken, där vi ibland brukade sitta och prata. Nelson var svenskamerikan på besök och rekreation i det gamla moderlandet. Regelbundet vartannat år besökta han sitt hemland med en aldrig svikande barndomskärlek till den jord, som sett honom födas. Inte mindre än sexton gånger hade han "krossat" Atlanten mellan sina båda hemland, och han gjorde det för sitt nöjes skull och för att oceanluften var så hälsosam, påstod han. Mister Nelson var en förmögen man, han hade ett långt, skinande dollarekipage med sig över den här gången och han reste alltid bekvämt. — First class all over, you know, och då är det bara ett nöje!

— Men det var inte komfortabelt första gången jag reste över, må ni tro, sade mister Nelson och tände en tjock havanna, som han tog upp ur ett etui, infattat med äkta stenar.

— No sir, lita på det. Men så är det nu nära fyrtio år sedan första gången. Men då var jag bara nitton år och var van att stå och vakta kolmilan uppe i Värmland och inte önskinnad. You bet, sir, några önfotingar var det inte som kom den gången med båtskrället som fraktade oss över som andra kreatur. Och inte var det bättre då jag kom över heller.

— Men mister Nelson gjorde ju lycka där ute i alla fall, sade jag och betraktade den gamle gentlemannens solbrända, friska och öppna anletsdrag med en viss nyfikenhet.

— Så, det var intressant, det är inte alla som lyckas där ute, passade jag in med en utsliten glosa.

— Nej, det ska den högste veta, men har ni tid och lust att höra på hur jag fick mitt av Onkel Sams nådabröd?

— Det skulle vara särdeles intressant mister Nelson — if you please.

— Jag kom, började mister Nelson, direkt från Värmlandsskogarna. Reste som en annan grönskålling, ni vet. Far och mor hade ett litet torp uppe i kanten mot Bergslagen, som var så magert att getterna fick skabb. Vi kolade åt bönderna och stod i, men det var svält — svält — begriper ni, och då jag var nitton år visste jag inte vad riktig mat var. Bara livsfoder, knappt, och grovt. Så fick jag låna till en biljett av en morbror som var farmare i Iowa och på den biljetten kom jag dit. Den biljetten arbetade jag av fyra gånger minst åt morbror min, men en dag påstod han att jag gjort skäl för den nog och så fick jag börja lägga av litet för egen del. Jag gick på järnvägen i Iowa i åtta år för en och femtio och två dollars om dagen och slet som ett djur, och hela tiden sände jag pengar hem till far och mor och syskonen hemma i Värmland. Jag visste hur de hade det och sina gamla föräldrar ska man aldrig glömma. No sir, den som inte hedrar fader och moder och ömmar för dem är inte värd en röd cent och får ingen välsignelse heller i livet. Så tänkte jag alltid. Och det slår nog in, att man får välsignelse för sådant ändå till sist, som man gör för sin gamla mor och far.

— Sant, mister Nelson, sade jag och tog emot en erbjuden cigarrett ur guldetuiet.

— Well, fortsatte han och lät sina pigga, gråblå ögon dröjande fara över den lantliga tavlan framför oss, jag hade efter de åtta åren sparat ihop cirka tusen dollars. Nå, det var jämnt ett tusen, för att vara korrekt, men jag hade sparat som endast en den snålaste emigrant kan göra. Och nog för att de flesta sparar där ute, mer än hemma i gamla landet. Man tänker på växelkursen se, och det lockar och sporrar. Den tanken mynnar egentligen ut endast i hemkänsla, bottnar i längtan att en gång få återvända till fosterjorden och — växla i kronor.

— Nå, en dag fick jag se en annons i en tidning om land till salu ute i Colorado, och jag gick till agenten.

Nu vill jag bara säga eder, att går man till en sådan agent, så är man fast. Mannen pratade omkull mig, övertygade hig, hypnotiserade mig, och jag köpte en bit nybyggarland borta i vildmarken för ettusenfemhundra dollars. Attahundra skulle jag betala kontant och resten skulle amorteras och räntas på tio år. Jag kom dit och höll på att gråta. Det var ett stort område med skog och en hel liten sjö, som låg helt och hållet inom mitt område. Men det var tio mil till närmaste nybygge och fyrtio mil till närmaste stora stad, engelska mil, of course. Det låg förtjusande i kanten på de stora bergssluttningarna åt öster, men att farma där — omöjligt. Jag såg mitt misstag och jag grät, grät som ett barn. Och svor över agenten.

— Det är guld i det landet, hade han sagt till mig, rent guld, bara man förstår sig på att taga vara på det.

Tack och heder! I tre år arbetade jag ensam där uppe och levde som en enstöring och byggde ett blockhus och nödiga byggnader och fraktade upp husdjur. På femte året tog jag dit min hustru, men det är en särskild historia, sir. Hon kom från Värmland hon också, direkt från ett granntorp till mina gamla föräldrars. Jag hade lovat henne en gång där uppe i skogarna, där kolmilorna rök och sommarnätterna var ljusa, att aldrig glömma, och jag hade aldrig en minut funderat på att svika mitt löfte. Det skall en man inte göra, sir. Vi gifte oss nere i den stora staden och hon följde mig upp till bergen och ensamheten och vi var lyckliga. Men efter fyra år dog hon i sin första barnsäng. Det var ett mördande slag och jag tappade modet att fortsätta ensam i vildmarken. Jag ville sälja, men ingen ville köpa landet av mig, som jag nu för länge sedan betalt till fullo. Det jag älskade mest där uppe var min lilla sjö. Den fick sitt vatten från bergskällorna och var klar som renaste kristall och av ett underbart djup. Men stor var den inte och den låg helt och hållet på mitt område. Men en dag ledsnade jag att bo där, och sorgen efter min hustru var för tung i ensamheten också. Jag sålde mina djur, låste helt enkelt dörrarna och flyttade ner till den stora staden i hopp att kanske någon gång kunna sälja min farm där uppe i bergen. Det gick ett år, men av alla spekulanter jag fick, ville ingen ha den då det gällde.

Jag tog plats vid en fabrik i staden och arbetade där under tiden, och en dag under andra året blev jag plötsligt kallad in till ett av stadskontoren för ett samtal med stadsingenjören.

— Well, det samtalet gällde mitt jordområde uppe i bergen och jag fick reda på att staden var spekulant. Ni kan ju tänka er att jag blev glad.

— Mister Nelson, sade ingenjören, ni vill ju sälja.

— Hellre än gärna, svarade jag.

— Och priset?

— Jag gav femtonhundra dollars för jorden och sjön, men jag har lagt ner mycket arbete där, sade jag sanningsenligt.

— Vi ska se om ni kan få edra pengar tillbaka för det, sade då ingenjören, men jorden är värdelös. Kom tillbaka hit om en vecka.

Jag tackade glad och skyndade ut från kontoret, fast besluten att ta vad som bjöds. Det var ändå inte ren förlust. Men ute i korridoren kom ingenjören springande efter mig. Det var en helt ung man med ett härligt utseende, en äkta amerikan med öppen blick och fasta anletsdrag.

— Mister Nelson, sade han med ett vänligt leende. Kom ihåg, när ni skall begära ett pris för er egendom, att ni har rent guld där uppe — mycket guld.

Jag blev fundersam och började höra mig för, och innan köpet kom till stånd hade jag fått veta att den stora staden ovillkorligen behövde min kristallklara sjö till en vattenreservoar. Det skulle byggas en jättevattenledning därifrån och ner till staden för det härliga dricksvattnets skull. Nu blev jag försiktigare och tog en advokat till hjälp och om ett halvår var affären klar.

Mister Nelson tände en cigarrett och smålog behagligt.

— Och summan?, kunde jag inte låta bli att fråga.

— Well, sir, sade mister Nelson och knep ihop munnen. Summan var ganska ståtlig, den var till och med tillräcklig att låta mig känna på hurudant det är att vara en rik man och kanske litet mer än vanligt.

— Det är inte alla som fångar lyckan så där behändigt där ute, sade jag och reste mig.

— No, sir, lita på det. Jag fiskade upp min ur rena rama vattnet, det var egentligen en lycklig slump....

27 världsrekord bara småpotatis tycker Sovjet!

MOSKVA (TT — Reuter).

Sovjetunionen gör anspråk på att ha satt 27 nya världsrekord, men detta räcker inte. De ryska idrottsmännen måste lägga ned mer energi på att sätta nya rekord, heter det i en ledare i tidningen "Rysk idrott" på torsdagen. Idrottsmännen ligger långt efter det program kommunistpartiet ställt upp, fortsätter tidningen och nämner i första hand cykel, tennis, gevärsskytte och konståkning.

Skribenten talar vidare om att förberedelser görs för de stundande olympiska spelen i Helsingfors, och han understryker att det är varje rysk idrottsmans skyldighet gentemot sitt fosterland att förbättra rekorden".

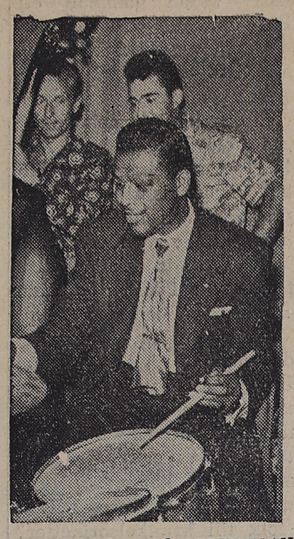

SUGAR SLÅR PÅ TRUMMAN. Den omåttligt populäre Sugar Ray Robinson semestrar i Juan Les Pins på franska Rivieran efter nederlaget i London, där han förlorade sin vm-titel mot Randolph Turpin.

Varbergs GIF-LBK mötas i pokalmatch

TREVLIG FOTBOLL PÅ IDROTTSPLATSEN PÅ SÖND. KVÄLL

På söndag kväll blir det säkerligen folkvandring till Idrottsplatsen i Laholm, då Varbergs GIF möter Laholms BK i den första matchen om ett av Hallandsposten uppsatt vandringspris. Genom serieindelningen har norra och södra Halland föga fotbollutbyte, och för att skapa kontakt mellan föreningarna har HP ordnat denna pokalturnering, vilken skall spelas i tre år med sammanlagt sex matcher. I morgon blir det premiär, och denna emotses med stort intresse.

Gästerna är inte så värst bekanta på våra breddgrader, varför matchen har nyhetens tjusning GIF spelar i norra gruppen av Hallandsserien div. I och belade i våras andra platsen i seriens topp. Elvan spelar mycket god fotboll och har en verklig storskytt i sin cf. Anders Carlsson. Flera starka namn är Folke Andersson i halvbackskedjan och hb. Idegård. Det är nu några år sedan som de båda lagen möttes i Sydsvenskan, varför det är svårt att göra jämförelser. Vad förmår hemmalaget mot GIF av i dag? Man kan nog tippa, att motståndarna är ganska jämbördiga, men LBK:arna får allt taga fram ett bättre spel än tidigare om de skall få den första inteckningen i priset. Det är ju inte så länge sedan LBK fick klå av LIF i Laholms Tidnings Cupfinal, medan söndagens motståndare tvålade till en lokal konkurrent med 8 mål mot 1. Matchen börjar kl. 18. Vi återkommer med laguppställningen i morgon.

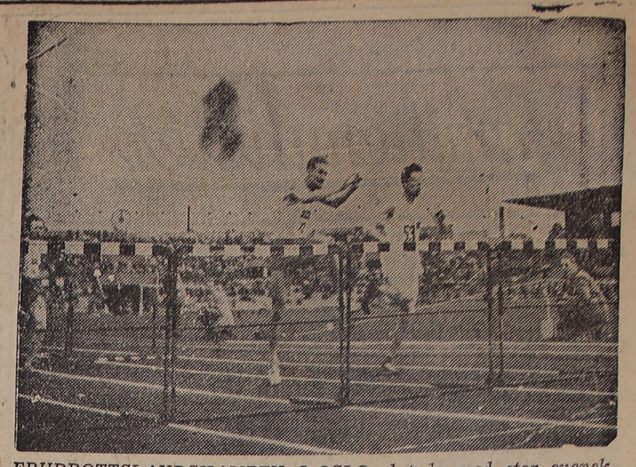

FRIIDROTTSLANDSKAMPEN I OSLO slutade med stor svensk seger. 110 meter häck blev en hård kamp mellan Sigurd Drugge, Sverige och norrmannen Christensen. Svensken (t. v.) segrade med en meters försprång.

LIF spelade oavgjort i Trönninge

Åke Andersson debuterar som center.

I går kväll möttes i Trönninge hemmalaget o. Laholms Idrottsförening i en vänskapsmatch. Resultatet blev oavgjort 2—2, halvtid 2—0 till Trönninge, men LIF borde haft segern på sitt markanta spelövertag i andra halvleken. Men LIF kom inte upp till samma spelstandard som innan, och detta får i viss mån skyllas på yttrarna, som voro svaga. Innertrion gick ganska bra. Åke Andersson, f. d. LBK, debuterade bra som center men när han i andra halvlek flyttade ut som vy. skapades åtskilliga fler målchanser. Försvaret höll bra sedan spelnervositeten i början av matchen upphört.

Trönninge får det säkerligen inte lätt i division I av gårdagens spel att döma. Visserligen ställde laget upp med två reserver men dessa voro inte sämre än de andra. Slampen Segerström dirigerade i känd stil från sin högerinnerplats Trönninges anfall.

Spelet.

Redan i matchens början fick Trönninge mål då LIF-backen John Johansson slog bollen förbi Lundblad i tomt mål — snöpligt. Efter en kvart blev det 2—0 efter en hörna. Bollen hamnade via Ejwertz huvud hos Segerström och från nära håll sköt denne hårt i nät. Sedan var spelet jämnt halvleken ut.

Andra halvlek var inte många min. gammal då hh. Kåge Alm fick en idealpassning, som han mötte direkt med en verklig kanon i krysset som följd. Efter en halvtimma nickade Åke Andersson in tvåan. Strax därefter slog Villy Hageltorn ett skott i stolpen men returen hamnade i målvaktens famn. I samma veva hade LIF ett tvivelaktigt offsidemål och en annan boll inne, men på grund av sin dåliga placering och klungspelet framför mål friade domaren. Den sista kvarten kännetecknades av en stark LIF-press som med lite tur lätt kunnat resultera.

Svag domare var Oskar Johansson, Trönninge.

Genevads idrottsförening

hade på torsdagen halvårsmöte under ordf.-skap av Stig Viberg. Till lagledare för a-laget utsågs Hilding Havström. Upplästes en rapport från föreningens sommarfest och meddelades att det blivit ett nätt överskott. Dessa pengar kommer bl. a. att användas till att täcka omkostnaderna för julfesten. På fråga varför pojkfotbollen i Genevad nedlagts i år, svarades från initierat håll, att föreningen inte mottagit någon inbjudan från Hall. fotbollförbund om deltagande. Styrelsen fick i uppdrag att kontakta fotbollförbundet. Beslöts att sätta upp ett pojklag till nästa år. Tränarefrågan har lösts i och med att Halmias Rune Karlsson ställer sig till förfogande.

Rännelöv mot LBK B i kväll

Trevlig match på Idrottsplatsen.

En spännande och intressant match blir det säkerligen på Laholms Idrottsplats i kväll då Rännelövs GIF spelar mot Laholms Bollklubbs B-lag. De båda lagen möttes i Rännelöv i våras och då vann hemmalaget med 3—2. Säkerligen blir det omvända siffror i kväll, ty Rännelöv har ju blivit av med en hel del av sina spelare. Men å andra sidan har laget fått en del unga, lovande förmågor och dessa kunna överraska. Så att matchen bör bli mycket spännande. Den börjar kl. 19 och följande LBK-spelare samlas vid Idrottsplatsen kl. 18.30: Kjell Nilsson, Åke Enered, Bengt Erixon, Sven Viktorsson, Alf Nilsson, Assar Johansson, Olle Johansson, Åke Nilsson, Ragnar Nilsson, Sigge Andersson, Gösta Gunnarsson.

Fotbollar
GYMNASTIKSKOR
IDROTTSTRÖJOR
BADMINTONSPEL
TENNISARTIKLAR
HENPERS
Storg. 28. Tel. 701.

Ysby BK.

Följande spelare samlas hos Sven Larsson kl. 18.15 för resa till Hishult. Laget uttages ur följande spelare: Lars Larsson, Tage Ottosson, Torsten Nilsson, Nisse Uhlin, Bertil Nilsson, Bertil Uhlin, K. J. Valfridsson, Curt Benson, Sune Carlsson, Ebbe Bengtsson, Rune Ottosson. Nisse Johansson, Rune (Linus) Johansson.

Trevlig match i Veinge.

I går kväll möttes i Veinge ett damlag och ett gubbalag. Matchen blev mycket trevlig och bjöd på många roande poänger. Den blev dessutom målrik — damerna vann med 5—4 och de 150 åskådarna voro mycket belåtna med densamma.

Stig Andersson med i VM-laget

STOCKHOLM (TT).

Cykelförbundets UK har nominerat följande 8 cyklister till VM i Varese, Italien, den 1 september:

Yngve Lund, Bollnäs CK, Bengt Fröbom, Fredrikshofs IF, Owe Nordqvist, d:o, Åke Olivestedt, d:o, Allan Carlsson, Norrköpings CK, Harry Snell, Ymer, Borås, Olle Wänlund, Djursholms IF, och Stig Andersson, CK Wano, Varberg.

Engelska proffsen är strejkberedda

Engelska ligans seriestart den 18 augusti äventyras av den pågående konflikten mellan fotbolligan och spelarnas fackförening. Ligan och fackföreningen har inte kunnat komma överens om spelarnas krav på en ny kontraktsformulering. Det har ofta efter kriget talats om strejkaktioner från spelarnas sida, men hotet har aldrig förefallit så verkligt som nu. Ingendera sidan synes villig att ge vika och om inte arbetsministeriet snabbt kan bilägga tvisten äventyras säsongstarten.

Spelarfackföreningen har rått sina 3,000 medlemmar att inte skriva på igen för sina klubbar förrän kraven uppfyllts. Fackföreningen yrkar på en allmän lönehöjning och ordföranden Jimmy Guthrie framhåller att bara en del av ligaspelarna får högsta lönen (14 pund i veckan enligt den överenskommelse som träffades för en tid sedan). "Mer än en fjärdedel av spelarna har erbjudits sämre villkor än de hade förra säsongen", säger Guthrie.

Fackföreningen vill också att årskontrakten skall löpa från augusti till augusti i stället för från juli till juli. Enligt nu gällande kontrakt skulle en spelare, som setts på transferlistan i slutet av säsongen, förlora en månadslön mellan juli och augusti, då han går och väntar på att få ansluta sig till sin nya klubb.

Alla 45 spelarna hos ligamästarna Tottenham Hotspurs anmälde sig förra veckan hos sin klubb till träning, men samtliga förklarade att de skulle hörsamma fackföreningens önskemål och inte underteckna några nya kontrakt förrän konflikten är bilagd. (TT — Reuter..

Henry Wilbert till oldboys-SM

KALMAR (TT).

Till tennis-SM för oldboys, som går i Kalmar 29 juli—5 augusti, har inkommit 16 anmälningar. Bland deltagarna märks Sten Mellgren, Stockholm, H. Wilbert,, Varberg, och E. Sundmark, Karlskrona.

Rännelövs GIF

A-lagsspelarna samlas i kväll kl. 18.30 vid taxistationen för resa till Laholm.

Koblet leder klart i Tour de France

PARIS. (TT — Reuter)

Cykeloppet Frankrike Runt går nu fram genom franska alperna och här sätts deltagarna på de verkliga kraftproven, när det gäller att forcera de hårda motluten och rulla utför de svindlande utförslöporna.

Torsdagens etapp — den 21:a — gick från Briancon till Aix — Les — Bains, en distans på 210 km. Från Briancon — 1321 meter över havet — fick de 72 kvarvarande pedalryttarna klättra upp till Lauteret-passet — 2.058 m ö. h. — och sedan efter att ha passerat genom Grenoble upp till Col de Porte (1.325 m. ö. h.). Ytterligare höjder var Cucheron och Granier innan det bar iväg ner till etappmålet i Aix.

Dagens etapp vanns av spanjoren Bernardo Ruiz på tiden 6.45,24 före fransmannen Jean Robic med 6.47.10 samma tid hade också Pierre Cogan, Jean Dotto Bernard Gauthier, alla Frankrike. På sjätteplats kom Jean-Marie Goasmat, Frankrike, på sjunde Stan Ockers, Belgien, på åttonde Gino Bartali, Italien. Fausto Coppi kom 10:a med samma tid som Stan Ockers, 6.52,02.

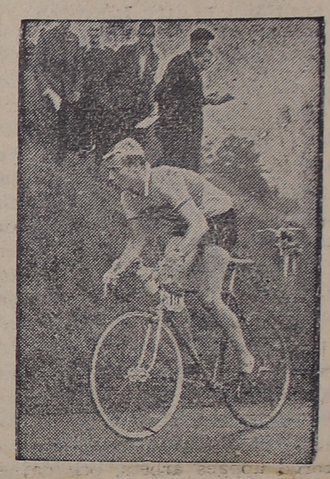

Den sammanlagda ställningen är nu: 1) H. Koblet, Schweiz, 123.24.04, 2) Raphael Geminiani, Frankrike, 123.36.05, 3) Lucien Lazarides, Frankrike, 123.36.49, 4) Gino Bartali, Italien, 123.44.10, 5)Stan Ockers, Belgien, 123.49.34, 6) Pierre Barbotin, Frankrike, 123.54.47, 7) Bernardo Ruiz, Spanien, 123.55.54, 8) Gilbert Bauvin, Frankrike, 123.56.49, 9) Fiorenzo Magni. Italien, 123.58.47, 10) Fausto Coppi, Italien, 124.02,29.

Fredagens etapp, Aix —Les — Bains—Genf, mäter 97 km och körs som tempolopp, där den sist liggande sammanlagt startar först, varefter den andra följer med fyra minuters mellanrum tills Hugo Koblet, ledaren, sticker iväg som sista man.

Fem hallänningar till JSM

Svenska juniormästerskapen i fri idrott går på lördag och söndag i Östersund, och Halland blir därvid representerat av fem ungdomar. Varbergs Gif sänder iväg Arne Alriksson, som deltar i längd och tresteg, samt Ivansson, som startar i 400 m häcklöpning. Falkenbergs IK skickar iväg Erik Johansson, som deltar i 100 m. Vidare startar Henry Johansson, IFK Halmstad i kula och släggkastning samt Kurt Herrlin, Spänst, Halmstad, i diskus och släggkastning.

SPORTEN. SM i rodd avgjordes på Brunnsviken på söndagen. Kungälvs roddklubb med från aktern Wiklund, Torberntson, Karlsson, Gunnarsson och Göransson vann SM-tecken för utriggad fyra. Därunder en bild från cupfinalen på Råsunda, där Malmö FF tog segern med 2—1 över Djurgården: Owe Nilsson i djurgårdsmålet gör en fantomräddning, T. h. en bild från kungshattsimningen, som vanns av Kerstin König, Neptun, med Staffan Hasselberg, Uppsala, på andra plats.

Burhop skulle tjänstgöra i ryssarnas "atomstad"

LONDON den 25 (Sk. D.)

Den engelske atomforskaren Burhop, som fick sitt pass beslagtaget strax innan han skulle flyga till Moskva, hade inbjudits att medfölja en rysk expedition till Sinkiang, där ryssarna har sina stora atomanläggningar och där redan professor Pontecorvo uppges befinna sig, skriver Sk. D.

Några av de övriga 19 engelska vtenskapsmän, som tillåts avresa på den resa till vilken engelsk-ryska sällskapet för kulturella relationer inbjudit dem, kommer att medfölja expeditionen till Sinkiang. Ryssarna hade även försökt få professor Joliot-Curie att medfölja på expeditionen, men han har inte fått passera mellanliggande länder. Han gjorde ett försök att komma med bland de engelska vetenskapsmän, som reste från London, men fick inte komma in i England.

Lektor Burhop, som stoppades av engelska utrikesministeriet, arbetade under kriget på tillverkning av atombomben i Amerika. Efter återkomsten till England har han deltagit i den kommuniststyrda "fredsrörelsens" verksamhet, talat på dess möten och skrivit artiklar till stöd för den. Han var tillika ordförande i laboratoriepersonalens fackförbund, vilket här i England är känt såsom en tacksam plattform för kommunisterna. Det har i flera år automatiskt antagit kommunistiska resolutioner och satt sitt namn under kommunistiska upprop.

Sinkiang, där ryssarna utvecklar sina uraniumtillgångar, är nominellt kinesiskt område. Ryssarna försäkrade sig om Sinkiang redan under kinesiska inbördeskriget på 1930-talet, och de skyndade sig att åter få väldet över denna provins, så snart de kinesiska kommunisterna tagit makten. Det har blivit bekant att ryssarna bygger en "atomstad" i södra Sinkiang, vid nordsluttningen av Himalaya. Det är där som professor Pontecorvo uppges arbeta, och det var sannolikt dit som man ämnade föra Burhop och Joliot-Curie, såsom förstärkning.

För två månader rapporterades från Peking att en jordbävning inträffat i just denna trakt. Detta var ett mysterium för Kungliga geografiska sällskapet i London, som inte har sig bekant att någon vulkanisk verksamhet förekommer i dessa trakter. Närmaste vulkaniska område är Hindukusch, som ligger betydligt längre västerut.

Enligt den officiella kinesiska kommunikén skulle det ha varit en vulkaneruption i södra Sinkiang den 27 maj. Eruptionen kom i tre omgångar, åtföljd av kraftiga explosioner och lavaströmmar. Rök steg fortfarande upp ur kratern flera dagar efteråt.

Detta är som sagt, ett mysterium för Kungliga geografiska sällskapet i London, som är i besittning av utförliga utredningar om terrängen och de geologiska förhållandena i Sinkiang. Intet tyder på att området skulle vara vulkaniskt.

Man förmodar därför att det rör sig om försök med atomsprängningar i detta avlägsna hörn av världen i närheten av Tibets och Pakistans gränser.

Enligt vad som blivit bekant på pakistanska sidan, befinner sig nära 40,000 man rysk militär för närvarande i Sinkiang. Där finns bl. a. hela 9:de ryska divisionen, 40:de pansardivisionen samt 7:de och 9:de infanteriregementena. Dessutom använder kommunisterna Sinkiang för uppställande av kärnan till sin "mohammedanska armé", som sannolikt kommer att figurera i konflikten i Främre Orienten.

Bananer och kaffe vräktes av bilflak. En långtradarlast med 4,5 ton bananer och några hundra kilo kaffe spreds i ett gathörn i det centrala Borås på onsdagseftermiddagen vid en våldsam krock mellan en av stadsbussarna i Borås och en långtradare från Västervik. Bussföraren, som var ensam i fordonet, hade slutat för dagen och var på hemväg i hög fart, då långtradaren, som hade släpvagn, blev påkörd. Bussen träffade med våldsam kraft lastbilen strax bakom förarhytten. Långtradaren välte och lasten slungades ut över gatan.

Under medelskörd för alla grödor i Halland

Årsväxt- och skörderapporten för Hallands län för den 15 juli utvisar för alla grödor under medelskörd, beträffande en del såsom hö från odlad jord och från naturlig äng nästan genomgående under siffran 3, som betecknar medelskörd. Torkan synes svårast ha drabbat den norra länsdelen. Särskilt påfallande är de låga siffrorna för Lindome.

	Höstvete	Höstråg	Vårvete	Vårråg	Korn	Havre	Blandsäd	Kokärter	Foderärter o. vicker	Potatis	Sockerbetor	Foderrotfrukter	Hö från odlad jord	Hö från nat. äng
Karup	3	2,5	2,7	—	3	2,7	2,7	—	—	3	3	3	2,5	—
Växtorp	—	3	—	—	3	3	3	—	—	3	—	2,5	2,7	—
Hishult	—	2,3	3	—	—	2,5	2,5	—	—	3	—	3	3,3	—
Ränneslöv	3	2,5	2,7	—	3,2	3	3	—	3	3	3,2	3	2,7	—
Laholm	2,7	2,7	3	3	3	3	3	—	—	3	3	3	3	—
Knäred	—	2,5	3	—	3	2,5	2,5	—	—	2,5	2,5	2	3	—
Veinge storkom.	3	2,5	2,8	—	3	3	3	—	—	3	3	3	2,5	—
Mästocka	—	2,3	2,5	—	—	2,5	2,5	—	2,5	2,5	—	3	2,7	2,5
Eldsberga Snöstorp	3	2,5	2,8	—	2,9	2,7	2,8	—	—	2,5	2,2	2,1	2,8	—
Breared	—	2,8	2,7	—	2,6	2,8	2,7	—	2,5	2,5	—	2,8	2,9	2,2
Halmstad	3	2	2,8	—	3,2	2,8	2,8	—	—	3	2,8	2,8	2,5	—
Enslöv	3,2	3	3	—	3,3	3	3,2	—	3	3	—	3,2	2,9	3
Torup	—	2,5	3	—	3	3	3	—	—	3	—	3	2	2
Kvibille-Holm	2,4	2,2	2,8	—	3,2	3	3	—	3	3	2,7	3	2,9	—
Slättåkra	—	2,5	2,8	2,5	3	3	3	—	—	3	—	3	2,5	—
Söndrum	3	2,5	3	3	3	3	3	—	3	3	2,5	3	2,5	—
Harplinge	3	2,5	3	—	3	3	3	—	—	3	2	2,5	3	—
Getinge	3	2,8	2,8	—	3	2,8	3	2,5	2,5	3	3	3	2,8	—
Årstad	3	2,5	3	—	3	3	3	—	2,5	3	3	3	2,5	—
Falkenb.	2,8	2,7	3	3	3	3	3	—	3	3,5	3,5	3,5	2,5	—
Vinberg	—	2,3	3	—	3	2,6	2,6	—	3	3	—	2,8	2,7	—
Morup	2,5	2,5	3	2	3	2,6	3	—	2	4	3	4	3	—
Vessigebro norra	2,5	2,2	2,8	2,7	2,6	2,5	2,7	—	2,7	3	—	2,5	2,3	—
Vessigebro södra	2,5	2,5	3	—	3	3	3	3	2,5	3	—	3	2,5	—
Åtran	—	2	2,3	—	2,4	2,3	2,3	—	—	2,5	—	2,5	2,3	2,1
Ullared	—	2	2,5	—	—	2,5	—	—	—	3	—	2,8	2	—
Tvååker	3	2	2,6	2,5	2,7	2,5	2,7	—	—	3	—	2,5	2	—
Himledalen östra	—	2,5	2,5	—	3	2,7	2,5	—	—	2	—	2,5	2,5	—
Himledalen västra	3	3	2,5	—	2,7	2,5	2,5	—	—	3	—	2,7	2,2	—
Träslöv	3	2,5	3	—	2,6	2,5	2,5	—	3	3	—	2,5	2,5	—
Varberg	3	2,5	3	2,5	—	2,5	2,5	—	3	3	—	2,5	2,5	—
Lindberga	2	2,2	2,5	—	2,5	2	2,3	—	2	2,8	—	2,6	1,8	—
Veddige	2,5	2,5	2,8	—	2,8	2	2,5	—	—	2,5	—	2,5	2	2
Värö	1,8	1,5	1,8	1,5	—	1,5	1,5	—	—	3	—	2	1,8	—
Löftadalen	2,5	2	2	—	1,7	1,7	1,7	—	—	2,5	—	2	1,5	1,5
Fjärås-Hanhals	—	2,5	2	—	2,5	2	2	—	1,5	2,5	—	1,5	2	1,5
Förlanda	3	2,5	3	—	—	3	—	—	—	4	—	2	2,5	—
Tölö	2,3	2,3	2,2	—	2,3	2,2	2,1	2,4	—	3	—	2,2	2,4	—
Lindome	2,5	2,5	1,5	1,5	1,5	1,5	1,5	—	1,5	2	—	1,5	1,2	1,2
Särö	2,3	2,5	2,3	—	—	2	2	—	—	2,7	—	2,7	2	—
Onsala	2,5	2,4	2	—	2,5	2	2	—	—	3	—	2,8	1,5	—

SKATTSÖKARE PÅ HAVSBOTTNEN

En amerikansk marinofficer på jakt efter de slumrande åtta miljarderna som vi lar i sjunkna skepp

Många misslyckade skattletarexpeditioner har i allmänhetens ögon kastat ett skimmer av löje över hela skattsökarbranschen. Man ler emellertid inte åt skatterna på havsbottnen — de finns där säkert. De består av sådana oförstörbara saker som guld, silver och ädelstenar, och pålitliga statistiker har räknat ut, att det under århundradenas lopp med sjunkna skepp hamnat för 8.000.000.000 (åtta miljarder) dylika dyrbarheter i havet. Detta är en åttondel av de ädla metaller, som världen frambragt genom tiderna, vilket kan vara motiv nog att söka bärga dem. Amerikanska finansdepartementet hade under mellankrigsåren uppgjort en förteckning över sju tusen med skatter lastade fartyg, som det skulle löna sig att försöka bärga, skriver Sveriges Flotta.

Det antal fartyg, som under århundradenas lopp försvunnit i havets djup på grund av stormar, grundstötningar, kollisioner, eldsvådor, sprängningar och andra anledningar är nästan otroligt. Vem kan t. ex. tänka sig, att det bara under ett århundrade (1600-talet) förliste 300.000 stora fartyg? Under seklet innan var siffran "bara" 200.000, och liknande häpnadsväckande antal försvunna fartyg är inregistrerade från vilket sekel man än undersöker. De flesta av dessa fartyg, speciellt före 1800, hade väldiga rikedomar ombord då de gick till botten. Enligt en uppgift i "Harpers Magazine", helt nyligen, fick man sålunda bl. a. veta, att staten Floridas finansexperter räknat ut, att det utanför statens kuster, i trettiofem av "hurricanes" sänkta skepp, låg myntat guld till ett värde av 170 miljoner dollars. På bottnen av Table Bay vid Kapstaden ligger en ungefär lika stor förmögenhet o. s. v.

Folk ler, som sagt, åt skattletarna som hittills — i stort sett — misslyckats. Men i samma mån som bärgare- och dykaretekniken utvecklas, så stiger skattsökarnas chanser, och förr eller senare kommer havet att få ge tillbaka en stor del av sitt rov. Expeditionerna till havsbottnen kostar emellertid mycket pengar, men när de lyckas, lönar de sig storartat.

Arbetet tar dock stundom lång tid. På hösten 1922 sjönk sålunda ångaren Egypt på 120 meters djup i Engelska kanalen. Följande år påbörjades bärgningsarbetet, som pågick till 1931, då jätteförmögenheten var räddad. Trots den långa arbetstiden gjorde sig dock bärgarna en god förtjänst, ty lasten bestod bl. a. av ett ton guld.

Man har emellertid hittills misslyckats med att få upp en del andra stora skatter, som t.ex. den från den år 1799 sjunkna fregatten Lutine, som förliste utanför de västfrisiska öarna med en guldlast för 20 miljoner. Vidare kvarligger utanför Floridas kust vraket av galeasen Santa Rosa, som var på väg till Spanien med de 150 miljoner i purt guld, som Fernando Cortez 1520 utpressat av aztekkungen Montezuma.

Men ligger förmögenheter av denna storleksordning på känt ställe på havsbottnen, så misskänner man människorna om man tror, att de inte skall plocka upp dem så snart de blivit skickligare i att dyka och bärga, än de nu är.

En av dem, som på allvar tagit upp tanken på att leta reda på och bärga havsbottnens slumrande miljarder, är en amerikansk marinofficer, Harry Rieseberg. Han ämnar gå systematiskt tillväga, och har för den skull under många år varit sysselsatt med att samla uppgifter om förlista skepp och kartor över deras läge. Med stöd av dessa uppgifter hoppas han kunna organisera ett perfekt skattsökeri, vartill världen tidigare ej sett maken. Personer, som önska satsa pengar i olika bärgningsföretag, har redan i stort antal anmält sig.

Att Rieseberg gått grundligt tillväga vid sin insamling av uppgifter om de förlista skeppen förstår man, då man vet, att han lagt upp en dossier för varje speciellt fartyg, positionen vid olyckstillfället, skeppets struktur, ev. värdesaker i lasten o. s. v. I en hel del fall har han också lyckats ta reda på exakt var kassakistor eller andra förvaringsplatser för dyrgriparna befann sig ombord på resp. fartyg.

Den kartläggning av mer eller mindre kända skeppsbrott, som den unge officeren gjorde till den första och viktigaste etappen på vägen till havets skatter, är något fullständigt enastående i sitt slag. Tidigare har äventyrslystna skattsökare studerat allt material som funnits tillgängligt om en viss förlisning, de har noggrant tagit reda på allt, som varit känt om det speciella område, där de tänkte dyka efter den ev. rikedomen. Men det var också allt. Att som Harry Rieseberg under många års trägna studier lägga upp ett jättekartotek över tusentals skeppsbrott och att i samliga fall, där det rörde sig om större skatter också teckna ner de utförligast tänkbara beskrivningar och skisser, det var någonting fullständigt okänt.

Tills han fyllde tjugofem år tillbringade Harry Rieseberg det mesta av sin fritid på olika amerikanska bibliotek. Han läste vad han kunde komma över om fartygsförlisningar, böcker, krigsrapporter, tidningar och tidskrifter samt enorma mängder av gamla brev och andra handskrifter. Ur detta utvanns stoffet. Man förstår alltså, att denna kartläggning av rikedomar på havets botten varit ett jätteabete, i all synnerhet som Rieseberg inte bara nöjt sig med teoretiska uppgifter, utan också i praktiken prövat riktigheten av sina beskrivningar genom att själv ge sig ut på skattsökeri, stundom hundratals meter under havsytan.

Början gjordes med att Rieseberg tillsammans med några vänner, som var intresserade av hans arbete, åstadkom det tör en expedition nödiga kapitalet. Ett f. d. kustbevakningsfartyg inköptes och kosan styrdes mot Siguaena Bay vid Antillerna, där, enligt Riesebergs kartotek, en engelsk fregatt hade gått under 1725 med en större skatt i form av guld och silvertackor. Rieseberg gick själv ner vid den fastställda positionen. Med hjälp av ljuset från en lampa, fäst vid bröstet, trevade han sig fram mellan underliga växter och förrädiska klippartier. Plötsliga stannade han! Han hade nått sitt mål — några meter framför honom låg vraket av den förlista fregatten. Han hade haft rätt; hans beskrivningar hade visat sig exakta...

Nästa gång gällde det ett franskt krigsfartyg, som 1782 hade gått under vid kusten av Guadeloupe. Fartyget innehöll guld och silver för åtskilliga miljoner francs.

Några månader senare styrdes färden till farvattnen kring Kuba på jakt efter vraket av det spanska skeppet Santa Paula, som under dramatiska omständigheter gick under år 1679 på väg från Havanna till Kanarieöarna. Ombord befann sig åtskilliga passagerare, tillhörande förnäma och rika spanska familjer. Mitt i natten hördes plötsligt ett kraftigt oväsen ombord på skeppet. En ung negerslav, sam ansåg sig orättvist behandlad av kaptenen, gick i vilt raseri till angrepp mot skeppssidan, som han bröt sönder med en kraftig hacka. Vattnet, som forsade in i skrovet ,steg hastigt och började sjunka. De ombordvarande gick i livbåtarna och lyckades ta sig in till Punta l'Este. Innan fartyget sjönk, lyckades kaptenen upprätta en detaljerad karta över förlisningsplatsen. Denna karta var det, som Rieseberg använde sig av, då han en gång steg ned till havets botten på jakt efter det spanska fartyget kassakista. Han fann snart vraket och med hjälp av några sprängladdningar öppnade han skrovet och — där stod kistan! Med hjälp av en lina hissades denna upp och slogs sönder, varvid tusentals tunga mynt flödade ut över däcket. Det var det spanska guldet, till ett värde av mer än hundratusen dollars...

Sedan dess har Rieseberg bl. a. gjort dykarförsök med en märklig apparat, uppfunnen av en amerikan, ett slags kula som väger 1,500 kg och som har två rörliga metallarmar med gripklor och andra finesser. Denna kula är givetvis betydligt säkrare än dykardräkten, och med den har Rieseberg också lyckats komma ner ända till 350 meters djup. Det uppgives, att denna "dykarkula" först kom till användning inom amerikanska marinen vid upptagandet av den krigskassa på sjutton miljoner pesos, som under andra världskriget sänktes i Manillabukten för att inte falla i japanernas händer.

För närvarande har Rieseberg händerna fulla med förberedelser till nya expeditioner. Han behöver inte söka alltför länge; han har klart för sig vart han skall fara och vad som väntar honom på den plats, han väljer som mål. Det är bristen på dugliga dykare, som hindrar honom att hundraprocentigt utnyttja sina fyndigheter. Enligt uppgift lär flera svenskar vara i tjänst hos Rieseberg som dykare under arbetet att fråntvinga havsbottnen dess slumrande miljarder.

Ed. Mannerhult.

Antonius:

Kyrkbåtsrodd och himlaspel.

DALARNA UPPLEVER just nu den årliga återkommande invasionen av turister och sommargäster. Som ett lemmeltåg väller de in över landskapet från alla håll, men den stridaste strömmen kommer söderifrån, inte minst från Stockholm. I de stora turistcentra, såsom Leksand, Rättvik, Mora och Tällberg råder det nästan storstadsträngsel på gatorna. Alla pensionat — och de är inte få — hotell, bondgårdar och härbren bebos av sommargäster. Här träffar man fler utsocknes än kullor och masar.

Denna sommarinvasion till Dalarna tycks öka år från år. Att den är på både gott och ont har många gånger tidigare konstaterats. Somliga anser att den är mest på gott, andra att den är mest på ont. De förstnämnda bedömer saken närmast ur ekonomisk synpunkt. Det är betydande belopp, som turister och sommargäster årligen tillför landskapet. De sistnämnda tänder mera på bygden själv, på dess gamla förnämliga bondekultur, som här har hållit sig frisk och levande längre än i något annat landskap. Denna kultur hotas av turismen, menar de, förflackas och blir till jolmig dalaromantik. Delvis har detta redan skett. De menar också att det sätt på vilket turister, särskilt en del stockholmare, uppträder i Dalarna inte är så nyttigt för bygdens ungdom, som därigenom lätt får en skev inställning till livet och arbetet.

Själv är jag nog mest benägen att hålla med de sistnämnda. Förra sommaren vistades jag någon vecka i en av de större byarna vid Siljan. Det var mitt i slåttertiden och jag fäste mig vid de många kungörelserna på byns anslagstavla om auktioner på höskördar. Vid samtal med ortsbefolkningen fick jag förklaringen, vilken jag för resten redan gissat mig till: ett stort antal av byns gårdar brukas inte. Ägarna bor i Stockholm och kommer bara hem ett tag varje sommar på semester. All åkerjord är lagd till vall och skördarna säljs antingen på rot eller på hässja. I gårdarnas alla byggnader bor det sommargäster. Det lönar sig bättre att arbeta i Stockholm och hyra ut husen till sommargäster än att bruka jorden. Bönderna har själva blivit sommargäster på sina egna gårdar.

Denna utveckling är inte lustig. Skall den fortsätta i samma takt som hittills så finns det snart inget Dalarna att turista och semestra i. Landskapet blir i stället ett fritidsreservat fullt av stockholmare, amerikaner, engelsmän och fransoser. Bonde-Dalarna försvinner och bondekulturen med den. Kvar blir bondgårdar omändrade till pensionat och konditorier, härbrena till kiosker för läskedrycker och snask eller till bostäder för sommargäster.

Ännu är vi dock inte där, och gudskelov för det. Och låt oss nu erkänna att bland de evenemang, som anordnas i Dalarna åtminstone delvis i avsikt att dra turister till landskapet, några är av sådan art och kvalitét att de även berikat bygden. Jag tänker nu främst på två dylika sommarevenemang: Båda dessa evenemang är festliga och färgrika skådespel. Men de är något mer.

SÅ LÄNGE DET funnits kyrkor runt Siljan har byarnas folk färdats till sina tempel i kyrkbåtar. Under åren 1850—1860 räknade enbart "Leksandsflottan" omkring 60 båtar. Efterhand fick emellertid kyrkbåtarna konkurrens av andra färdsätt, som var bekvämare, och kyrkbåtsrodden höll på att dö ut. De gamla fina båtarna, ättlingar till de båtar, som förde vikingarna över haven, ruttnade i sina båthus. Men 1935 väckte Knis Karl Anson förslag om att årligen anordna tävlingar i kyrkbåtsrodd mellan byarna i Leksand för att på så sätt söka bevara den uråldriga roddkonsten. Förslaget väckte stort intresse, och sedan 1943 har åtta leksandsbyar låtit bygga nya kyrkbåtar. Sammanlagt finns det nu i Leksands socken 19 kyrkbåtar. Varje midsommardag användes dessa båtar för rodd till Leksands kyrka. Det är ett färggrant och vackert skådespel när de smäckra kyrkbåtarna lägger till utanför kyrkan med sin last av kyrkfolk, alla, eller i varje fall de flesta, i sina sockendräkter.

Kapprodden går sedan 1945 från Siljansnäs brygga till landsvägsbron i Leksands-Noret, en sträcka på 5.500 meter.

Det värdefullaste med den kapprodden är inte själva tävlingen utan det som föregår den. Jag hade i somras tillfälle att följa en av leksandsbyarnas förberedelser till kapprodden. Jag tältade nämligen vid stranden alldeles intill båthuset. Nästan varje kväll var roddarlaget ute och tränade. Men det var inte bara roddarlaget som kom ned till stranden, utan dit kom byns ungdom och även äldre i stora skockar. Man samlades kring båthuset, slog sig ned i gröngräset och följde intresserat roddarlagets prestationer ute på Siljan. Alla var engagerade i det som försiggick. En seger för byns båt var en ära för hela byn. Det råder ingen tvekan om att dessa kapproddsträningar bidrog till att öka trevnaden i byn både för gamla och unga. Det var en fritidssysselsättning, som anknöt till gamla fina traditioner i bygden.

HIMLASPELET SOM I sommar firar 10-årsjubileum, bidrar på samma sätt till att berika bygden. Vad spelets författare, Rune Lindström, velat med detta spel framgår av några rader i hans företal till spelet. Han skriver:

"En gammal leksandskarl tänkte i stillsamhet på sin hädanfärd och sade: — Ä blir föll te gå te nå' långväga budar (fäbod). Dessa ord kan aldrig gå bort ur mitt minne. De förde mig ned djupt i den jord där leksandsfolkets kynne har sina rötter till den kärna av enkel bondeid som träder i dagen i manligt tysta hjältedåd. Och jag tog till min uppgift att i bygdens egna färger utmåla den livssyn, som blivit mig själv till styrka, glädje och hjälp."

Himlaspelet, eller som dess utförliga namn lyder: "Ett spel om en väg som till Himla-bär", spelas på en friluftsscen i den vackra Sammilsdal inte långt från Leksands kyrka. Det är en väldig amfieteater skapad av naturen själv. Tidigare har spelet uppförts endast om kvällarna med början klockan 8. I år, jubileumsåret, har spelet även getts som matiné två söndagar i rad med början klockan 16. Jag har inte övervarit någon kvällsföreställning men däremot matinén den 15 juli, och det var en sällsam upplevelse. Att ligga utsträckt i gräset på en vacker sommaräng i gassande solsken och se god teater medan svalorna pilar över ens huvud och strör sina drillar över en tusenhövdad publik och klockan i Leksands kyrka mäter ut tiden med klangfulla slag är något av en sensation. Vid ett tillfälle kom för resten denna klockas slag att få en alldeles särskild effekt. Under den scen då Mats Ersson (Rune Lindström) ligger på sitt yttersta i den blåmålade pinnsoffan och Djävulen och en Herrens ängel brottas om hans själ slår klockan i Leksands kyrka sex dovt klingande slag minnande om tidens flykt och livets förgänglighet. Bredvid mig satt en gammal kulla i sin vackra sockendräkt Hon levde intensivt med i spelet. Ibland lyste hennes ansikte av glädje, ibland trillade klara tårar utför de fårade, solbrynta kinderna. Lika fängslade och gripna var flertalet av de tusentals åskådarna. Det var något av gudstjänst under himmelens skyar.

När jag efter föreställningens slut i buss åkte genom Siljansbygden, över Bergsängs backar vid Sugare by, där Karlfeldts Sångsgården ligger vid den lilla sjön Opplimmen, genom Tällberg, Rättvik och Mora hit upp till Älvdalen, var det som att färdas i kurbitsmålarens sällskap genom Himlaspelets landskap, vars sommarängar nu står i sin fagraste blomning. Man bara väntade att få se Vår Herre själv i blommig väst och syrtut vandra omkring bland blommorna och beskåda sitt verk.

Här i Älvdalen var det som häxprocesserna började, och inte långt från den plats där dessa rader skrivas ligger en avrättningsplats. där häxor bränts på bål. 1668 blev sju älvdalskvinnor dömda att halshuggas och brännas på bål "för att de givit sig åt Satan med kropp och själ". En av dem hette Marit men inte med efternamnet Knutsdotter som i Himlaspelet utan Andersdotter, och hon var bara 17 år. Gud fader tog säkert henne och hennes medsystrar med sig hem liksom han gör med Marit i Spelet om en väg som till Himla bär.

Choklad i Korea

Medan de store segslitet förhandlar om vapenvilan i Kaesong, har de små proportionellt lika svåra konflikter att lösa: Här har snälla amerikaner delat ut choklad till småttingar i Söul, men den allra minste kan inte förstå, att när hans bit är slut, så är den slut och det lönar sig inte att tjuta efter storebrors bit.

Taxeringsnämndsordförandenas riksförbunds officiella organ "Skattenytt" berättar:

To. i X-köping anmodade en hushållerska att avge deklaration och fick till svar:

— Jag hushållar åt G. Svensson. Jag är född den 1 juni 1900 och har ingen lön utan får arbeta för mat och husrum, så att jag har inget att deklarera för. Jag är skriven som hushållerska till yrket men föngerar präcis som en hustru.

Talaren: Kamrater.

Åhörarna: Bravo, bravo...

Talaren: Vi äro alla arbetare.

Åhörarna: Bravo, bravo...

Talaren: Och vi skola alla arbeta.

Åhörarna: Buu, buu,, ned med talaren, ned...

Gondolen knaffrar

Från Venedig meddelas att gondoliärerna hotar beröva staden dess främsta turistattraktion genom att motorisera sina gondoler. De har därmed kastat sitt sista kort i den långa strid som uppstått på grund av motorbåtarnas lägre taxa. Samtidigt därmed gick gondoliärerna på nytt i streik.

Maskiner för jordbruk - och vägarbeten!

Vid Hallandsutställningens öppnande prisade länets hövding den ungdom, som bl. a. i och med utställningen velat bidraga till ökad upplysning om de nutida tekniska hjälpmedel, som står jordens brukare till buds i en tid, då arbetskraftsbristen sedan flera år förvärrats. Jordbrukets ökade produktionskraft, trots den svåra bristen på arbetskraft, har åstadkommits med hjälp av kunniga tekniker och praktiska män. Det är synnerligen viktigt, att de blivande jordbrukarna får ökad insikt i dessa oftast dyrbara hjälpmedels konstruktion och rätta handhavande, sade landshövdingen. Men inte mindre viktigt är, att de stora summor, som här investerats, göras verkligt räntebärande. Det är riktigt, att ofta en värdefull skörd kan bärgas och säkras i hög grad endast tack vare snabbt arbetande redskap. Men till en säker räntabilitet hör också, att den arbetskraft, som på så sätt lediggöres, kommer till användning med andra uppgifter.

Det var vid skärskådandet av dessa viktiga ekonomiska synpunkter, som landshövdingen konstaterade, att maskiner visserligen nu icke står blott de större gårdarna till förfogande utan även de mindre och medelstora. Vid allt för ringa utnyttjande kan de dock bli en besvärlig ekonomisk belastning. För undvikande härav rekommenderades att ta under övervägande gemensamt utnyttjande genom maskinstationer.

Väg- och vattenbyggnadsstyrelsen har nu gjort en undersökning rörande värdet av den totala maskinparken vid jordbrukets maskinstationer och kommit till en lär investerad summa av c:a 6,6 milj. kr. V. o. V. har funnit ett påtagligt intresse för utvidgning av maskinhållningen till att även omfatta maskiner för vägunderhåll. Vid t. ex. framställning av krossgrus skulle en jämnare sysselsättning vid maskinstationerna och därmed arbetskraftens bättre utnyttjande kunna ernås. Vid flera av de olika länens stationer går maskinparken till mellan 1 och 1,5 milj. kr, såsom i Uppsala och Östergötlands län. Emellertid har man visserligen ett stort antal traktorer men endast ett fåtal speciellt för vägändamål avsedda maskiner och redskap.

Det sistnämnda förhållandet är på intet sätt förvånande. Maskinstationerna har ju hittills endast avsetts att tjäna jordbruket. Frågan om en rationalisering i riktning till samverkan mellan tvenne vad behoven beträffar närbesläktade uppgifter — jordbruksdrift och vägunderhåll, för att inte säga vägbyggande — är emellertid av den vikt, att ett gemensamt dryftande och ytterligare utredning är en angelägenhet, som kan bli av största ekonomiska betydelse.

Landsbygdsungdomens samhällssyn

utvecklades av landstingsman Johannes Antonsson, Frillesås, — som bekant Hallands SLU-distriktsordf. — vid en Örebrodistriktets fest i Snavlunda på ett så klart och koncist sätt, att vi efter ett referat anser synpunkterna värda att komma även våra läsare till del.

Hr Antonsson ansåg att vi på nytt måste låsa priser och löner, men det var väl närmast de psykologiska förutsättningarna som stäcknades för ett bibehållande av pris- och lönestoppet i höstas, och löstet om dess hävande utgjorde också förvisso ett gott valfläsk. Erfarenheterna har dock gett vid hand, att knappast någon erhållit högd levnadsstandard genom den fria, som inträtt på pris- och lönemarknaden. Vad som krävs i dagens läge är en beskärning av de servicebetonade yrkena och i stället bereda så många som möjligt plats inom den egentliga produktionen. Det är inte manicuristerna i skönhetsinstitutet eller rockvaktmästarna i restauranggarderoben, som ska lösa problemet, inte heller den ansvällande tjänstemannastaben. Vi behöver vidare stark återhållsamhet med statsutgifterna, och när man sedan får justera de största ojämnheterna och orättvisorna, som uppstod vid förra höstens löne-

relser, **då bör man låsa fast löner och priser på nytt.**

Om den föreliggande situationen i vårt land skall kunna lösas så måste det ske i samverkan mellan de olika partierna och intresseorganisationerna.

Det största nationalproblemet i dag är att vi fått utglesad landsbygd och överbefolkade städer. Bland dess allvarligare konsekvenser kan nämnas disproportionerna mellan könen, flykten från de tunga basyrkena. Förgubbning hotar inom jordbruk och skogsbruk men också på järnbruksorterna. Könsproportionerna har snedvridits därhän, att inte fullt hälften av männen på landsbygden kan bilda hem.

Vi har begått ett stort fel när vi bedömt situationen och utvecklingen som ett exklusivt landsbygdsproblem, ty problemet har två sidor, den andra vetter mot storstäderna. Där möter oss den av trångboddhet betingade missanpassningen hos ungdomen, som leder till stigande brottslighetsfrekvens och där möter oss den livsångest, som ropar ut ur den moderna litteraturen. Här har SLU sin stora uppgift som opinionsbildande faktor genom att peka på problemets båda sidor och arbeta för en konsekvent strukturpolitik i syfte att uppnå balans mellan bebyggelsemiljöerna — mellan tätort och glesort.

Vi nödgas konstatera att vare sig liberalismen, konservatismen eller socialismen anvisar några vägar ut ur dilemmat eller ens funnit något oriktigt i vårt samhälles urbanisering. Vår rörelse har en enorm arbetsuppgift när det gäller att politiskt omsätta tesen om landsbygden som livsmiljö. Vi har starkt stöd av sociologerna i t. ex. USA, där man har kommit till klarhet om landsbygdens betydelse och faran av storstädernas tillväxt. Det är löftesrikt att SLU är medvetet om problemets räckvidd och att rörelsen sätter in hela sin kraft för att få till stånd en politik enligt denna nya syn på landsbygdens uppgift i det framtida samhället.

Värdesaker för 17,000 stals ur parkerad bil

STOCKHOLM (TT)

Smycken och kläder för i det närmaste 17,000 kr stals natten till onsdagen ur en bil, som var parkerad på Wahrendorffsgatan.

Alla de värdefulla föremålen, som tillhörde fröken Cecilia Koskull, Ringstorp, låg i en kalvskinnsväska, som tjuvarna hade tillägnat sig genom att skära hål på suffletten. Väskan innehöll ett svart smyckeskrin, märkt med bokstäverna C. K. Det värdefullaste smycket är i platina, hjärtformigt och försett med tre större och flera mindre briljanter samt en fästnål av guld. Nålen är löstagbar. Detta smycke värderas till 10,000 kr. Vidare innehöll skrinet ett halsband av ädlare pärlor i storlek 15—45 och värt 6,000 kr, ett par manschettknappar i guld med det koskullska vapnet i röd, blå och vit emalj, värda 400 kr samt en lång klänning i blått, ett par guldskor och toalettartiklar. Stölden begicks mellan kl 22 och 0,30.

Svensk tilldelning av 50,000 ton kol från Spetsbergen

MALMÖ (TT).

Kolimporten från Spetsbergen hade tidigare beräknats till c:a 25,000 ton innevarande skeppningssäsong, men efter nu slutförda förhandlingar har överenskommelse nåtts om den dubbla kvantiteten, eller 50,000 ton, meddelar direktör R. Hain, just återkommen från en resa till Spetsbergen. Direktör Hain, som hört sig för om möjligheterna för koltillförseln därifrån under nästa år, säger att det ser ut som om den inte skulle bli mindre i omfång än den nu överenskomna.

Det är kärleken som väcker längtan hos en, salighet hos två och hat hos tre.

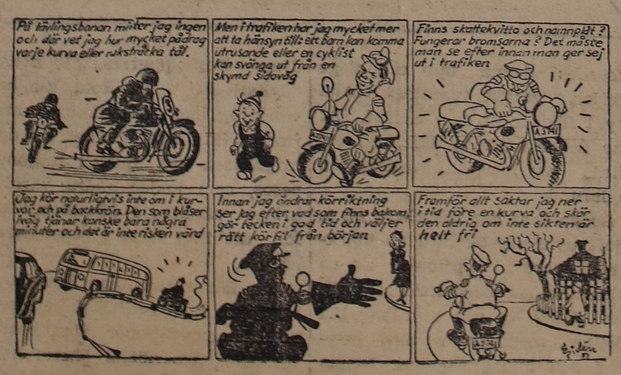

Picasso ställer ut

Picasso har för närvarande en utställning i Vallourice och ses här i fundersamt betraktande av sina verk vid en spegel.

Japan kommer tillbaka

Av fil. dr. GUSTAF OLSSON

JAPAN HÖR TILL DE LÄNDER som kunnat dra fördel av koreakrisen. Sällan har en slagen stat så gynnats av ändrade konjunkturer. Det märks överallt i det den 12 juli av Förenta staterna och Storbritannien utarbetade fredsfördraget, som på San Francisco-mötet i september kommer att undertecknas av de forna fienderna — Sovjet och Kina undantagna.

Det är ingen krossad och olustig nation som, när fördraget undertecknats, börjar sin mödosamma vandring. Ekonomiskt har öriket redan länge varit en maktfaktor av första rang i Stilla havet. I fråga om total handelsvolym har Japan redan passerat de sista förkrigsårens siffror, låt vara att hänsyn måste tas till penningvärdets nedgång och stor gratisimport från Förenta staterna.

Om det alltså inte är en stat i bottenläge som återfår sin suveränitet, har det i allt väsentligt av John Foster Dulles, president Trumans specielle rådgivare för Fjärran Östern-frågor, utarbetade fredsfördragsförslaget ändå slagit en värld med häpnad. Erövringspolitikens frukter under 1900-talet går visserligen förlorade. Men ytterst få japaner torde numera vara villiga att satsa något på en ny stor östasiatisk expansion. Vad Filippinerna, Bortre Indien och Ostindien angår, har Japan mest att vinna på vanlig fredlig handel. Bittrare känns självfallet förlusten av Manchuriet och ställningen i Kina. Vad beträffar Korea, Sydsachalin, ökedjan Kurilerna norr om Japan samt Formosa, uppvägs förlusten mer än väl genom den tryggade ställningen inom den amerikanska maktsfären, som öppnar nya ekonomiska möjligheter för Japan.

Frigör sig öriket från sorgmodiga betraktelser över vad som varit och anpassar sig efter den nya världsbilden, uppfyller det planerade fördraget de högsta förväntningar. Japan blir en suveränitet utan några politiska, ekonomiska och militära restriktioner, bortsett från sina åtaganden vid sidan av andra nationer i FN-organisationen. Öriket tillerkänns självfallet rätt att begära inträde. Det blir på några oväsentliga punkter när inte fråga om något som helst skadestånd. Ockupationen hävs, men fredsfördraget förutsätter avtal med Förenta staterna om stationerande av amerikanska styrkor på öarna i säkerhetens intresse och i samarbete med den nya japanska krigsmakten.

Det finns ingenting som tyder på en begränsning av denna senare till en enbart lantmilitär sådan. I Förenta staterna räknar man tydligen kallt med tillkomsten av en ny japansk flotta. Det är begripligt, att folk i Nya Zeeland och Australien gripits av olustkänslor. Men den försvarspakt, som träder i kraft med Förenta staterna för dessa länders del, samtidigt med att freden med Japan undertecknas, bör mänskligt att döma ge de båda samväldesstaterna fullt betryggande garantier.

Amerikanerna inte bara förutser utan eftersträvar uppkomsten av en stark japansk handelsmakt. I England gruvar sig både rederier och textilfabrikanter inför den oroväckande konkurrens som måste uppstå, när en stat som Japan släpps lös utan den hämsko, skadestånd och restriktioner överhuvudtaget skulle innebära. Men här vidlag slår amerikanerna dövöra till. De har ju också på nära håll kunnat forska i det japanska befolkningsproblemet och vet vilka chanser en olidlig trängsel i Japan skulle ge den kommunistiska propagandan. Enda alternativet är en tryggad folkförsörjning.

Sovjetunionen kommer inte att företrädas på San Francisco-mötet. Var stat undertecknar för sig, och det skulle inte löna sig att försöka med veton och uppskov. Britter och amerikaner har dessutom överlåtit åt japanerna själva, om de skall sluta fred med Mao i Peking eller Chiang Kai-shek på Formosa. De väljer självfallet inte Mao. Sovjetunionen och det röda Kina ställ följaktligen utanför den fred, som anvisar Japan dess plats i den nya stillahavskonstellationen.

Redan Japans handelsexpansion måste vara ett bittert piller. Mer verkligt oroande är den japanska upprustningen. Den sätter inte bara stopp för eventuella ryska planer utan bryter också udden av den kinesiska revolutionens stötkraft. Trasslet i Korea måste mot bakgrunden av Japans uppmarsch te sig meningslöst, och säkerligen skulle Moskva varit mer än villigt till eldupphör, om Sovjetunionen därigenom kunnat få fredsfördraget med Japan ställt på framtiden. Men som krafter och motkrafter korsat varandra på den röda sidan har en klart fixerad ståndpunkt inte kunnat formuleras. Kaesongmötet artar sig till något i stil med ställföreträdarmötet i Paris i våras — och japanerna har profiterat på både den utdragna spelöppningen och de täta förhandlingsavbrotten. Det är svårt att föreställa sig, hur ett mer eller mindre provisoriskt koreaavtal nu skulle kunna verka fördröjande ifråga om Japan.

Närmast till hands ligger gissningen, att kineser och ryssar ställda inför fullbordat faktum i Japan låser fast sig i en bittert misstänksam men passivt avvaktande hållning i stillahavsproblemen.

Reaktionen är ungefär densamma ifråga om Moskvas syn på den västtyska upprustningen. Men om hållningen i stort sett är defensiv åt bägge håll, avlöser händelserna varandra i snabbare takt i Östern. Japanerna stävar ut på vida vatten med riksenheten i behåll, suveräna i så hög grad som det är möjligt i en komplicerad värld och med handelschanser utanför Kominforms räckhåll. Det är inte säkert att situationen varit densamma, om Korea fått leva utanför allfartsvägen och intresset hela tiden varit koncentrerat på Japan.

Sjuka nyfödda får nytt blod

STOCKHOLM. (TT)

Byte av blod hos nyfödda vid Karolinska sjukhusets kvinnoklinik har enligt DN givit utomordentligt goda resultat. Sålunda har 41 RH-immuniserade kvinnor förlösts från RH-positiva barn och hos 34 barn har man bytt ut blodet under ett och ett halvt år.

Två dödsfall har inträffat och det är i dessa fall fråga om barn som redan vid födseln befann sig i mycket dåligt tillstånd. Hos 39 överlevande barn uppträdde inga sjukliga förändringar. Dödligheten i denna serie är omkring 5 procent medan dödsprocenten tidigare varit mycket hög i dessa sjukdomar. Mellan 20—30 proc. var dödfödda och av övriga som icke fick någon behandling dog mellan 50—60 proc. första levnadsveckan. RH-systemet är ett av de fyra väl utforskade blodgruppssystemen och uppkallas efter Rhesu-apan i vars blod den först fastställdes.

VI KONSERVERAR

Av hemkonsulent fru THORA HOLM

Vi börja med rabarbern, som ger en god och billig sylt. Den kan förvaras hur länge som helst, om man tillsätter konserveringsmedel (bensoesyrat natron eller salicylsyra eller annat i handeln förekommande). Man skall skära rabarbern ganska fint och koka den som vanlig sylt. Rabarbern blandas gärna med jordgubbar både till sylt och saft. Likaså till marmelad, som blir utmärkt i denna blandning. Där kan den blandas med morötter som mildrar syran och ökar marmeladens värde. En marmelad måste kokas ihop ganska starkt för att få rätt konsistens och bli hållbar. Man får vara uppmärksam på att den ej fäster i botten, man rör om då och då. Saft av rabarber blir fin om man blandar den gröna sorten med röd. Saften kokas på enbart rabarber och jordgubbar. Men enklast och billigast är att lägga rabarbern på flaskor. Man skär den fint och lägger den på flaskor, häller kokt, kallt vatten över och korkar och paraffinerar.

—o—

Syltning av bär.

De rensade och förberedda bären läggas varvvis med socker i ett fat och få stå till följande dag. Om det är varmt få de stå endast ett par timmar. Av socker beräknas 300 à 400 gr. pr kg bär. Massan påsättes i syltkittel att hastigt koka upp, men sakta efterkoka under 30 - 40 minuter eller tills sylten är fri från skum och ser simmig ut. Den skummas under kokning ytterst väl. Skummet kan användas till kräm. Sylten får ej koka så länge att den blir mos, bären skall ligga klara och hela. Sylten hälles upp i väl steriliserade burkar, som överbindas med fuktat pergamentpapper. Har man osäkert förvaringsrum kan sylten efter kokningen tillsättas med bensoesyrat natron: 1 gr. till 1 kg sylt. Det upplöses i litet ljumt vatten och nedröres i sylten. Detta gör sylten mera hållbar. Man kan också skydda sig mot luftens inverkan genom att smälta parafin, som hälles över sylten i sådan mängd att en tunn kaka bildas, när den stelnar.

—o—

Beredning av saft.

Till 1 liter bär beräknas 200 - 300 gr. strösocker.

Bären varvas med sockret och får stå över natten. Dagen efter kokas massan upp och får sedan stå vid sidan av spisen för att under sakta sjudning "saftas ur" ordentligt. Sedan silas massan genom silduk och den erhållna saften kokas ihop under några minuter för att skummas. Den fylles sedan varm på väl rengjorda flaskor som förut sköljts i varmt vatten.

Flaskorna korkas och hartsas eller paraffineras.

—o—

RÅKONSERVERING:

Av bär till sylt.

I regel beräknas hälften socker mot bärens vikt och till varje kg sylt 2 gr bensoesyrat natron.

Bären sköljas och krossas, sockret kokas till sockerlag med så mycket vatten att det är väl fuktat och lagen skummas noga under kokning. När lagen kallnat, iröres den krossade bärmassan jämte natronet utrört i litet vatten och massan röres tills den ser jämn och lagom tjock ut, då den fylles på väl rengjorda steriliserade burkar, som överbindas. Det är ej nödvändigt att koka sockerlagen utan sockret kan blanda torrt med natronet tillsammans med bärmassan och sakta röras under 10 - 15 minuters tid, varefter det är färdigt. Om förvaringsrummet ej är förstklassigt, kan tillsatsen av bensoesyrat natron ökas till högst det dubbla. Likaså kan man tillsätta vinsyra i beräkning av 1 gr till varje kg bär. Vinsyran och natronet upplöses då i litet kallt vatten och iröres.

—o—

Den vanliga bärsaften känner alla till och den rårörda är numera allmän. Man beräknar till 2 kg bär 50 gram vinsyra och 1 1/3 liter vatten. Bären rensas, sköljas, om så behövs och läggas i en kruka. Vinsyran löses upp i litet varmt vatten och blandas i det kalla vattnet, som hälles över bären. Får stå till följande dag, då massan hälles upp i silduk att avrinna. Den mätes och till varje liter saft beräknas 3/4 kg socker. Saften röres i rymlig kruka under cirka en timmas tid eller tills saften är klar. Det kan ju gå på kortare tid också. Om så behövs skummas den innan den fylles på flaskor. Dessa korkas och hartsas eller paraffineras.

—o—

Av bär till gelé.

Bärer sköljas och krossas och få självrinna. Saften väges och till varje kg saft beräknas 1 kg socker samt 1 gr. bensoesyrat natron. Sockermängden kan minskas till 800 gr. men ökas då i stället natronet till 2 gr. Alltsammans röres tills saften ser klar ut, då den upphälles i geléglas att stelna. På detta sätt användes bäst röda och svarta vinbär samt lingon. Man kan också gå tillväga på så sätt att massan slås i en syltgryta och uppvärmes till 40 gr., varefter innehållet får svalna, då det upplösta natronet tillsättes.

—o—

Burkarna bör vara väl rengjorda i hett sodavatten. Efter sköljning i kallt vatten stjälpes de upp på galler att avrinna. De bär, som skall läggas in till kompott, läggas varvvis med socker i ett fat så att saften får dra ut. Det får då rum mera bär i glasen. Man beräknar 200 å 300 gram socker per kilo bär. Bären fyllas sedan på glasen och så mycket saft som får rum silas över, burken avtorkas, gummiringen lägges på, det avtorkade locket likaså och burken fastsättes med klämmare i apparaten. Använder man mindre glas kan flera ställas på varandra under samma klämmare. Använder man lösa klämmare kan burkarna steriliseras i vilken kastrull som helst om man lägger en handduk i botten och ett lock på kastrullen.

—o—

Burkarna hällas över med kallt vatten i apparaten, men skulle innehållet burkarna av någon anledning vara varmt eller halvvarmt bör vattnet ha samma temperatur. Bär och saft steriliseras vid 80 gr. under 20 minuters tid. Burkarna få svalna på ställningen, som kan tas upp ur det heta vattnet och täckas med en handduk, men klämmare får aldrig tas bort förrän burkarna är absolut kalla.

—o—

Vid all konservering underlättas arbetet om man i god tid ser över arbetsredskapen. En syltgryta, där sidorna runda sig mot botten är praktisk. Intet fastnar i kanterna och en då och då behövlig omröring underlättas.

—o—

Har man ej apparat med termometer, kan man ej exakt avläsa gradtalet. Men 100 gr. är ju kokpunkten och 80 gr. betyder så stark hetta att det nästan sjuder. I varje fall betyder några grader mera ej något. Men några grader under 80 får det ej vara. Då fäster ej locket.

—o—

En träsked med långt skaft för nedläggning av bären i glasen är bra att ha. Den skall vara liten i själva skedbladet och ej för djup. Annars använder man silversked eller rostfritt.

—o—

En hålslev har man alltid användning av, emaljerad eller av aluminium eller rostfritt.

—o—

Om flaskorna legat länge i källare eller stått i skåp en längre tid behöver de kokas i sodalösning (1 tesked soda till 2 liter vatten). De sköljas sedan i varmt vatten.

—o—

Saft kan ångkokas med stor fördel. Den så erhållna saften blir mycket koncentrerad. Det är nämligen ingen vattentillsats medtagen. Den gamla metoden inneslöt vattentillsats vid kokning av saft och blev ju saften mera utspädd.

—o—

I handeln finns apparater för ångkokning av saft, som äro rätt billiga. Men man kan själv ordna saken genom att i en större kittel sätta en mindre aluminiumkastrull eller stor spillkum. I den större kitteln får finnas vatten upp till spillkummens mitt. På denna ställes en sikt vari varvats bär och socker. Under ångkokningen pressas saften ur bären direkt i innerkastrullen eller spillkummen och kan sedan fyllas direkt på buteljer.

—o—

Den massa som blir kvar i sikten eller vid silning i silduk kan kokas till god vardagsmarmelad med rabarber. Litet mera socker tillsättes och marmeladen kokas fast.

—o—

Sockermängden kan givetvis ökas något efter smak och råd, men ej gärna minskas. Med mera socker i saften behövs ej bensoesyrat natron.

—o—

För att vara säker på saftens hållbarhet, när sockermängden ej är så stor, tillsättes bensoesyrat natron, som köpes i färghandeln. 1 gr. natron till en liter saft är lagom, men det gör ingenting om man tar dubbelt, ifall förvaringsrummet är dåligt. Pulvret blandas med litet ljumt vatten och tillsättes saften, när den är färdig. Man bör dock ej koka sådan saft, då smak kan framträda. Vid drickning märker man ingen smak.

Saltning av grönsakerna och svampen

Sådana produkter som skärbönor, vaxbönor, spenat och blomkål, kunna förvaras för längre tid genom saltning.

Skärbönor och vaxbönor rensas och läggas, skurna eller hela, i krukor eller bytta, varvvis med salt. Salt underst och överst. En tyngd (en stor sten eller annat) lägges ovanpå ett trälock eller tallrik, som äro mindre än omkretsen, som håller bönorna nere. Över byttan lägges ett större lock. Krukorna bindas över.

—o—

Svamp saltas in på samma sätt som bönor. Den behöver före inläggandet endast skrapas och grovrensas, men ej sköljas.

Endast fullgoda svampar konserveras. Saltet kan blandas med litet socker, om man anse sig ha råd med det, men nödvändigt är det ej. Då saltan drar ut ev. giftämne, behöver man ej förvälla svampen.

Konservera i alla fall ej någon svamp, som ni ej är säker på att känna till. Det kan ju ej vara till någon glädje att äta mat, som man står tveksam inför, huvida den är hälsovådlig eller ej.

—o—

Spenaten bör förvällas före saltningen. Den ångförvälles genom att läggas i en stor kittel och upphettas. Den fuktighet, som finnes kvar efter sköljningen, är tillräcklig för att hindra spenaten att brännas. efter några minuters omröring, sköljes spenaten hastigt under rinnande vatten. När den avkylts rullas den till bollar, som läggas i en kruka varvvis med salt. Salt underst och överst. Krukan överbindes.

Rusning efter svensk valuta i Oslo

STOCKHOLM (TT).

Svensk valuta är f. n. så begärlig i Oslo att många ej kan erhålla valutatilldelning i de banker där de är kunder. Rusningen är särskilt stor på svenska enkronor, uppger Sv. D. Orsaken uppges ej vara brist på svensk valuta utan på en onormalt stor arbetsanhopning som gör att man helt enkelt inte hinner expediera alla ärenden. Efterfrågan på danska kronor har gått ned med cirka 30 procent.

Nytt och flytt

Dagens namn

MARTA.

Solen går upp kl. 3.57 och ned kl. 20.38.

Morgondagens namn

BOTVID

Solen går upp kl 3,59 och ned kl. 20,36

Dagens dikt:

Hjärtstillan blommar bland rosor,
humle vid trädgårdens grind.
Strömoln på soliga kosor,
stanna vid mojnande vind.
— Bjöd väl den allting seende,
när han gick grinden förbi
sabbatens vackraste leende
här efter mödan förbli?

(KARL ASPLUND)

Författarrecept

Det berättas att en ung fransk parnasskandidat frågade Somerset Maugham hur man blir en framgångsrik författare.

Maugham gav följande råd:

Man skriver en tragedi i fem akter och lägger den i skrivbordslådan. Efter tre à fyra månader tar man fram manuskriptet och omarbetar det till en komedi i tre akter. Lägges åter i lådan, tas fram om tre à fyra månader och omarbetas till en enaktare. Därefter gifter man sig med en rik amerikanska.

Älg slussades

En unik slussning ägde en natt rum i femte slussen i Göta kanal vid Sjötorp. Vid halv 2-tiden på natten vaknade slussvakten av underliga ljud. Han kunde ej fatta vad ljuden härrörde sig ifrån och begav sig ut. Då fann han till sin häpnad att en älgko ramlat i slussen och inte kunde ta sig upp. Slussvakten tillkallade sin kamrat från sjätte slussen och tillsammans hjälptes de åt att öppna slussen, så att älgen kom ut i kanalen och kunde ta sig i land vid kabelbanken. Väl uppkommen skakade älgen vattnet av sig och försvann in i skogen. Hade älgen inte observerats utan fått ligga kvar utan möjlighet att ta sig upp hade den säkerligen drunknat.

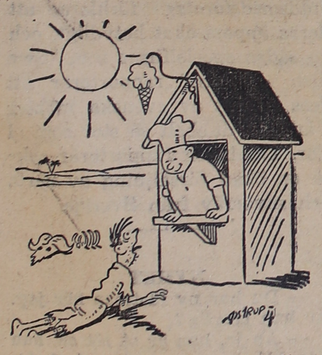

— Ska de vara med vanilj- eller jordgubbssmak?

Trafikkultur

Man skrev i skolan över ämnet: "Vad jag lärde mig under trafikdagarna". En flicka uttrycker sig så:

"När man åker cykel och ämnar vika av in på en annan gata bör man sträcka ut armen, så att ens efterkommande vet vart man tar vägen."

Frimärkena inför Grönköping

De nya frimärkena har i Grönköping mottagits med ytterst delade meningar. Grönköpings Veckoblad har därför vänt sig till en rad kända grönköpingsbor för utlåtande. Så här heter det:

Hr borgmästare Mårten Sjöqvist:

— De äro propra och diskreta och förefaller mig Hans Maj:ts profil urban där den artigt vänder sig mot den påslickande.

Fröken Sophie Liljedotter:

— Ja, ja, men tacka vet jag Oscar II:s s — det var den verklige frimärkskungen det. Och inte kostade de så mycket heller — det var andra tider det. Och så gladlynt han alltid såg ut även på de lägsta valörerna.

— Men hur kan ni existera när ni säljer varorna till inköpspris?

— Det blir ju alltid en massa reparationer...

Den dolda skatten på Kåseholm

HISTORISK SKILDRING AV FOLKE STIGSON.

Det var nyårsafton år 1676. Herren till Kåseholms stora gård, amiral Fredrik Ascheley, var orolig. Han kände fruktan inför det nya år, som om ett par timmar skulle ingå. De meddelanden som han tidigare på dagen erhållit, varslade om krig. Men det var inte kriget i sig självt som oroade amiralen. Många gånger hade han vågat sitt liv i heta drabbningar, och han trodde på ödets förutbestämda lag. Mod och tapperhet var en krigares bästa skydd, och de egenskaperna fattades inte hos Fredrik Ascheley.

Dock hade han aldrig förr befunnit sig i större vånda. Tillsammans med flera andra adelsmän hade han avgivit tro- och huldhetsed till svenske konungen, enär detta var enda sättet att rädda friheten och de jordagods han ägde i Skåne. Om nu Danmark skulle vinna i det nya krig som stundade, då var allt förlorat. Samtidigt kunde han också befara att Sveriges konung skulle lägga beslag på hans rikedomar, när pengar behövdes för krigskassan.

Amiral Ascheley var rik, rikare än de flesta av Skånes jorddrottar. I slottsvalvet på Kåseholm förvarade han i två stora kistor en oerhörd summa av guld och silver. Han hade under sjökrigen i sin danska tjänst varit en fruktansvärd och rovgirig pirat, som plundrade och samlade på hög. Det sades att blod och skam vidlådde hans rikedomar.

— Men jag måste se till, sade amiral Ascheley för sig själv, att min förmögenhet räddas. I natt måste det ske. Det kan vara farligt att bida en enda dag längre.

Han kallade till sig sin gamle betjänt, en soldat med vilken han delat många faror under krigen. En gång hade han räddat soldatens liv, och sedan dess hade han i honom en trogen tjänare, som han kunde lita på i allt.

— Peder, sade amiralen, gör dig i ordning att följa med på en expedition i natt.

Betjänten såg förvånad på sin herre.

— I natt, upprepade han, på nyårsnatten! Jag lyder, herre, men vilka vapen skall jag ta med mig?

— Du skall inte alls ha några vapen med dig, ty det är denna gång inte fråga om att förpassa besvärliga fiender till en bättre värld. Nej, de enda vapen du behöver ha med dig är två spadar.

Den gamle Peder såg lättad ut.

— Det var då för väl detta. Jag börjar nämligen bli gammal, och ibland kommer tanken på mig hur jag skall kunna stå till svars för Vår Herre, när den stunden kommer att jag står inför hans domstol. Många oskyldiga mäns blod låder vid mitt samvete. Och varje nyårsnatt, då jag liksom gör upp räkningen med mig själv, känner jag ångest i mitt hjärta. Så kände jag också nyss, då amiralen kallade mig.

Ascheley såg begrundande på sin gamle tjänare, men så sade han:

— När du står inför Vår Herres domstol, så må du svara, att din jordiske herre befallt dig och du hade endast att lyda. Allt vad du varit med om och alla du dräpt har skett på mitt ansvar. Men skynda dig nu, vi har ingen tid att förspilla!

Om en stund begav sig amiralen och den gamle betjänten ner i slottskällaren. Och efter några minuter bar de upp en tung ekkista och fortsatte med bördan ut genom stora porten och in i en skogsdunge. Där, under en stor bok, började de gräva en djup grav och sänkte sedan ner kistan i graven. Så gick de ännu en gång till slottskällaren och hämtade en lika stor kista. Det var en tung börda, men både herre och tjänare var starka karlar, fast nog sviktade de nästan under bördan. Kistan nummer två sattes på den första. Sedan fylldes graven igen och jorden plattades till. Ingen skulle kunna se spår efter grävningen.

Amiral Ascheley torkade svetten från pannan och sade till den gamle:

— Nu vet du min hemlighet. Här, i dessa båda kistor, har jag hela min förmögenhet, alla de pengar och andra dyrbarheter, som jag erövrade under kriget. Nu skall skatten ligga här tills fred åter råder i landet. Då skall vi två gräva upp kistorna. Var mig trogen i fortsättningen som hittills, Peder, och du skall bli väl belönad.

Det hade blåst upp till storm och en uv lät höra sitt hemska läte, som överröstade stormens dån.

Peder ryckte till. Han darrade i hela kroppen.

— Herre! Jag fruktar det värsta. Det låder blod och tårar vid Kåseholms skatt, och svårt torde det bli att få den åter. Hör, nu sjunger uven sin trollsång över blodskatten. Det betyder att trollen redan tagit den i besittning. Och de kommer att försvara den.

— Tig med sådant prat! röt amiralen. Både du och jag borde ha vuxit ifrån vidskepelse och skrock. Och det säger jag dig, att alla helvetets troll och gastar skulle inte kunna ta skatten ifrån mig. Den är min, och jag kommer, när tiden är inne, att hämta tillbaka den. Och nu vill jag vidare att du, Peder, högtidligt, vid din själs salighet, lovar att aldrig yppa ett ord om vad vi haft för oss denna natt.

Gamle Peder hade blivit ännu mer upprörd över sin husbondes häftiga utbrott, men darrande upprepade han eden som amiralen förestavade. Han lovade att inte ens i sina tankar yppa hemligheten. Gjorde han det, skulle hans tunga bli förlamad.

Utan att yttra ett ord till varandra vandrade sedan amiralen och hans trotjänare tillbaka. Och varken följande dag eller de nästa sades ett ord om den dolda skatten.

Men efter någon vacka beslöt amiral Ascheley att resa till Småland, till en av sina egendomar där. Och Peder följde sin husbonde.

Så gick månaderna med växlande krigslycka. Amiralen avvaktade oroligt den fred som väl någon gång måste slutas. Då skulle han återvända till Kåseholm och ta sin skatt i besittning.

Och äntligen var kriget slut. Fred rådde åter mellan Sverige och Danmark.

— Nu, gamle Peder, gör dig i ordning för hemfärd. Vi har haft tur, ty efter vad jag hört har Kåseholm undgått plundring under kriget. Och skatten, som vi grävde ner, ligger i gott förvar, alldenstund ingen mer än du och jag haft reda på hemligheten. När vi åter fått upp kistorna och placerat dem i slottskällaren, skall vi njuta vår ålderdom i lugn och ro. Det tycker jag att vi förtjänat, både du och jag. Och ingenting skall fattas dig i fortsättningen, ty du har alltid varit en trogen tjänare och kamrat. Belöningen, som jag lovat dig, får du välja själv.

— Inte har jag något behov av guld och pengar, svarade Peder. Men min önskan är också att få lämna det stormiga livet och slå mig till ro. Dock, herre, blir det inte lugn förrän vi fått skatten i säkert förvar. Minns vad jag sade, när uven sjöng på nyårsnatten. Trollen släpper inte godvilligt ifrån sig vad de en gång tagit i förvar.

— Nej, börja inte nu igen med dina olycksprofetior, avbröt amiralen. Vi trotsar trollen, som vi hela livet trotsat och besegrat våra fiender.

Så begav det sig att herren till Kåseholm, åtföljd av sin tjänare, lämnade sin tillflyktsort i Småland för att åter ta Kåseholms gods i besittning. De anträdde resan till häst och kom på aftonen till Maltesholm, där de skulle övernatta.

Amiral Ascheley och Maltesholms ägare, baron Ramel, var goda vänner. Baronen ordnade till ett gästabud, men amiralen, som redan under sista delen av färden känt sig krasslig, måste tidigt lämna gästabudssalen för att dra sig tillbaka till sitt rum.

En timme senare kom bud till baron Ramel att amiral Ascheley önskade tala med honom.

Amiralens sjukdom hade tagit en svår vändning, och endast med möda lyckades han framstamma några ord om en skatt, som han var på väg för att hämta.

Baronen böjde sig ned över den sjuke för at få höra mer.

— Fråga gamle Peder och säg att jag löser honom från hans tysthetslöfte, var allt vad Ascheley kunde viska fram, och en stund därefter var han död.

Bestört och på det högsta uppskakad gick baronen själv för att underrätta den gamle trotjänaren om det sorgliga som inträffat.

Med likblekt ansikte mottog Peder underrättelsen. Han stod tyst en lång stund, och plötsligt tog han med handen mot hjärtat och utbrast:

— Det blev som jag sade, trollen segrade... De lämnar aldrig ifrån sig Kåseholms dolda skatt.

Därefter segnade han ned. Även hans liv hade flytt.

Så lyder sägnen om den dolda skatten på Kåseholm. Många försök gjordes att finna den, men alla förgäves.

Ett internationellt sällskap för klinofober har bildats i Danmark. Dess medlemmar har det gemensamt att de inte gärna går till sängs förrän in på småtimmarna.

Hittills omfattar föreningen bara ett halvt dussin medlemmar men de påminner varandra vid lämpliga tillfällen om plikten att inte lägga sig för tidigt.

Ordföranden, en köpenhamnsk affärman Alfred Olsen fick på sin 75-årsdag följande telegram: Klinofobföreningens medlemmar hälsar sin ordförande och förbjuder honom att lägga sig i natt.

— Hörde du åskan gick i går?

— Nej, min fru hade kafferep.

— Hur gammal är du, min lille man?

— Jag är i den svåraste åldern.

— Vad menar du med det?

— Jag är för stor att gråta och för liten att svära...

— Och tänk, Pettersson, stackarn, som lider av tvångsföreställningar.

— Hur så?

— Jo, hans fru tvingar honom att gå med på två bioföreställningar i veckan.

Ett sommarparadis

Den här bottenlösa båten, som fullbordat sin uppgift på vattnet, har i stället fått en ny mission som lekhage för småbarn och spädgrisar. Som sådan tycks den också fungera utmärkt, och suggan i bakgrunden ser ut att ha åtagit sig lektantens uppgift.

Engelska reseintryck

Vi trivdes i Skottland

Tisdagen den 5 juni lämnade vi med saknad det idylliska Keswick och bilade över Carlisle till Gretna Green, där smederna fordom hade rättighet att viga folk utan erforderliga papper Nu har rättigheterna indragits och platsen är endast ett museum över gångna tiders romantik. Den gamla smedjan har verkligen stor dragningskraft på folk, det syntes av alla de nyfikna, som liksom vi kommit dit. Guiden var en torrolig herre, som mässade fram sina berättelser utan att förändra en min. Smedjans "präster" blickade ned på oss från väggarna och i ett hörn stod kalescher och allskons åkdon, som berömt folk använt för att komma till Gretna Green. Tavlor på väggarna visade upprörda situationer kring giftermålen i smedjan. Den förgrymmade fadern kommer rusande ur sin vagn för att förhindra dotterns giftermål men — för sent. Om en av de berömda "prästerna" fällde guiden den torra anmärkningen: "Han dog som ungkarl".

Vi hade tänkt att nå Eidinburgh på eftermiddagen och därför fortsatte vi omedelbart och passerade inom kort den engelsk-katolska gränsen, en bro. Landskapet ändrade småningom karaktär, det bördiga, lummiga landskapet ersattes av mera höglänta, magra områden med vidsträckta hedar och bergen tornade upp sig i mjuka, majestätiska formationer. I en och en halv timmes tid for vi ständigt uppåt på de svindlande vägarna, där det var långt mellan människoboningarna. Får fanns det gott om och deras bräkande gav liv åt ett annars ganska dystert landskap. Solen sken varmt, men man kunde dock lätt föreställa sig, hur dessa nejder skulle ta sig ut i regn och dimma. Vi gjorde en lunchpaus på ett flott hotell, som verkade felaktigt placerat i denna torftiga omgivning. Crook Inn hette det och verkade som en oas i ödemarken. I trädgården fanns en lyckodamm, vars botten var full av pennyslantar, som folk kastat i för att försäkra sig om lyckan.

Men snart spann bilen vidare, fortfarande på fina vägar, och på eftermiddagen körde vi in i Edinburgh, Skottlands huvudstad. Staden verkade smutsig mot London men imponerande stort med sin livliga trafik o. många monumentala byggnader klassisk stil. Mäktigast av alla byggnader var det kungliga slottet som vuxit direkt ur klippan. Det är en historiskt sett mycket intressant borg. Drottning Mary's historia är intimt förknippad med detta fäste och här föddes hennes son, Jacob I. Kring detta slott, som dominerar Edinburgh, har många strider kämpats, och man vill kalla slottet "det ointagliga fästet". Det är en vallfartsort för alla rättrogna skottar, och på borggårdarna vimlade det av folk.

En skotsk slips har fyra mönster.

En högst målerisk anblick erbjöd infödingarna själva, herrarna i sina koketta kilts, som svajade lätt vid gången. Att se och höra dem blåsa i sina säckpipor är tjusande. Sedan man väl vant sig vid det skarpa ljudet, finner man dessa melodier obevingligt livsbejakande och glada. Skottarna finner man också smittande sympatiska, vad det nu kan bero på. Skottland hör mera till det nordiska klimatet, det kände vi de två dagarna vi stannade där. Det var så kallt, att man längtade efter att svepa in sig i en härlig yllekjol av bästa skotska kvalitet och mönster. Men de betingade fantasipriser och min make nöjde sig därför med att köpa en slips, även den helt skotsk. Den var rutig i fyra olika mönster, så att man i själva verket fått fyra slipsar i stället för en, ett äkta skotskt köp.

På kvällen strålade slottet i en fantastiskt effektfull belysning, men kl halv elva släcktes fasadbelysningen, äkta skotsk sparsamhet även det. På inrådan av några goda vänner for vi följande dag västerut mot Glasgow till och gjorde så en avstickare norrut omkring de vackra sjöarna. Vi lunchade på Trossachs Hotel, ett medeltida slott på en terass vid Loch Katherine. Det var dock en förfalskning av medeltiden, ty slottet var bara hundra år gammalt. De amerikanska turisterna köpte allt vad de ville ha utan att fråga efter priset och när de lämnat butiken, fick biträdet städa grundligt efter dem, så hade de härjat. Kontrasten var slående mellan de okultiverade, köpstarka yankes och de enkla men stolta skottarna. Vi njöt oreserverat av vårt korta uppehåll i Skottland och beslöt att komma tillbaka nästa gång om hösten, då Skottland skall vara som allra tjusigast.

Nu måste vi tänka på hemfärden. Vi for länge havet på en kustväg, som visserligen var längre än de andra, men i gengäld bjöd den på ett hänföranle vackert landskap. Vi skymtade Nordsjöns blåa vatten några gånger, och i Northumberland fick vi se riktiga åkerfält med folk, som verkligen arbetade på jorden. Snart kom vi till Newcastle-on Tyne, den stora hamnstaden, men den såg för sotig ut. En gång blev vi hejdade av en trafikpolis, men inget obehagligt hände. Polisen stack bara in huvudet i bilen och konverserade oss några minuter helt älskvärt. Vi lät honom veta, hur belåtna vi var med att köra omkring i landet, och han kvitterade vänligheten med att göra honnör och låta oss passera. Sådana intermezzon är sällsynta hemma.

Engelska "Oberammergauspel" i York.

Så kom vi till York, den gamla biskopsstaden, och i skuggan av den mäktiga katedralen intog vi vårt 5 o-clock-te. Klockklangen från domen ekade i glada klanger mellan husen. Det var den typiska lärdomsstaden vi kommit till. Den vilar innanför de väl bibehållna murarna med trevligt vindlande gator, fulla av folk i Festival-stämning. Just den veckan pågick Yorks dramatiska vecka med ett återupptagande av en medeltida tradition, de berömda Mystery Plays, som inte spelats sedan 1572. Följande kväll fick vi tillfälle att bevista en tretimmarsföreställning i det fria av mysteriespelen. De är en engelsk motsvarighet till Oberammergauspelen, skulle man kunna säga. Amatörer framställer här scener ur bibeln, från Skapelsen till Yttersta domen, i en gammal klosterruin,, vars översta våning föreställde himlen. Där tronade Gud Fader själv och alla hans änglar, nedanför var Edens lustgård, nederst på den gröna gräsmattan var jorden. Kristi hela levnad spelades naivt och övertygande av amatörer och yrkesskådespelare och den snabba växlingen av scener skänkte spänning åt föreställningen. Hammarslagen från korset ekade kusligt i den mörknande kvällen. Skådespelet avslutades med domens dag, då Gud Fader kallar till sig de sina, som utfört hans gärningar utan att själva veta om det. De får stiga uppåt och förena sig med de saliga, medan de onda under tjut och skrän störtas ned i dödsrikets gapande käftar. Under det de saligas sång klingar, släcks allt strålkastarljuset, och det uppbyggliga skådespelet är slut.

Anna Skantze.

Ungdomens spalt

Några äldre gentlemän satt en varm sommarkväll — en sådan har verkligen timat 1951 — och ventilerade sina minnen från svunna dagar. Så småningom gled samtalet in på mer eller mindre hemska händelser, som man bevittnat. Då säjer en i sällskapet: "Det hemskaste minne jag har, var då jag såg en människa, som höll på att drunkna några meter från mej, men själv inte kunde göra ett dugg för att rädda henne." Ombedd att närmare berätta om fallet, sade den gode mannen, att han en dag stod vid en hamnpir, då en båt, bemannad med en kvinna, just skulle lägga till vid den närbelägna kajen. Det var en vanlig roddeka, och båten gled så sakta mot trappan. Kvinnan reser sej i båten, och när det endast är fem-sex meter kvar, ramlar hon plötsligt överbord. Hon ropar förtvivlat på hjälp, ty hon kan inte simma. Vår sagesman påstod att han vid detta tillfälle djupt ångrade att han försuttit alla tillfällen han haft, att lära sej simkonsten. Hade han hoppat i skulle följden endast ha blivit, att man fått rädda två personer. Båten drev inte så nära kajen att mannen kunde få fatt på den, räddningsattiraljen på piren fanns ganska långt borta och kvinnan var under vattnet gång på gång. De genomträngande ropen på hjälp resulterade till sist i, att en simkunnig person kom och får tag på båten och kvinnan, som i sista minuten räddas till livet. "Hade hon drunknat, tror jag att jag alltid skulle känt ha del i hennes död", tillade den ej simkunnige farbrorn.

Ovanstående är säkert inte det enda tillfälle, då bristande simkunnighet äventyrat livet. I våra dagar har unga människor utmärkta tillfällen att lära sej den ädla konsten. Till alla vill signaturen rikta en maning: "Lär Dej simma såpass att Du kan ta simborgarmärket." Har Du endast förmåga att hålla Dej flytande i vattnet en relativt kort sträcka, kan det ändå en gång frälsa både Ditt eget och andras liv från den hemska drunkningsdöden. Bor Du inne i landet, flera mil från sjö och hav — lär Dej i alla fall konsten, t. ex. under Din semester, ty Du kan någon gång komma i beröring med det element, där enda sättet att komma fram just är att simma. Alltför stor procent av svensk ungdom saknar simkunnighet. Våra folkskolor arbeta allt vad de förmår att bringa eleverna kunskap i simning. Hjälp till Ni unga också, lär Er själv och Edra syskon att bli duktiga simmare.

g—m.

Kvickt

Två äldre gentlemän satt och skröt över sin ungdoms raska takter.

— När jag var ung, sade den ene, så var jag kvick i vändningarna. Jag lät en kamrat skjuta av ett skott: och sedan sprang jag ikapp kulan.

— Det var väl ingenting, sade den andre. När jag var ung brukade jag blåsa ut ljuset på kvällen — och sedan hann jag klä av mig och krypa i säng innan det blev mörkt i rummet!

SAGT och SKRIVET

Man kan knappast tänka sig ett mer tröttande arbete än furstarnas och furstinnornas. Att alltid nödgas vara med och föreställa folksjälen, alltid vara intresserad och vänlig, aldrig få säga "goddag, trogna gamla åsna" till någon av de personer som kommer struttande för att uppvakta — det måste vara prövande.

G. H. T.

Det är inte lätt för en ungdom nu för tiden att vandra ensam under stjärnorna eller ligga på en äng och se molnen fara. Han får inte ens vara i fred med sin flicka. Gängen och fritidsorganisationerna är ute efter honom. Alla vet hur han ska vara och vad han bör göra. Han får sällan någon chans att hitta på något själv.

Phocas i AB.

Veckans dialog

Jaså, du har träda i år. Är inte det slöseri med jorden?

— Det trodde jag också en gång. Men inte numera. Har man fått en jord full av ogräs, sådana som maskros, tistel och kvickrot, då ska man inte vara rädd för att träda den, det är min uppfattning.

— Men hur sköter du trädan då? Det finns ju så många metoder för den saken.

— Det har du rätt i. Men jag har min metod, och den har gått bra. Jag helt enkelt kör över trädan med kultivator, så fort den börjar få en skiftning i grönt. Det blir omkring var fjortonde dag.

— Vad har du för kultivator då.

— Jag har en styvpinnkultivator med gåsfotskär. Med de skären kan man skära av rötterna hundraprocentigt.

— Men om man kör med fjäderharven, det går väl också bra?

— Inte alls på samma sätt. Jag har roat mig med att se efter, hur många tistlar och maskrosplantor, som harvas upp av fjäderharven, och det är inte mer än kanske 75 procent av alla, om man kör två gånger. Men kör du bara en gång med den där kultivatorn med gåsfotskären, då blir det ingen enda tistel eller maskrosplanta orörd. Och vi brukar köra två gånger i korsande riktningar även med kultivatorn.

— Men jag har ingen sådan där kultivator.

— Skaffa en gemensamt, Eller kanske maskinstationen har en. I så fall hyr den.

Nord.

Danskt skolproblem

En 13-årig dansk skolflicka, Helen Thomas, har för sin skönhet skull blivit överflyttad från samskolan till en flickskola. Samtliga pojkar i skolan blev så förälskade i henne att dom inte kunde sköta sitt skolarbete.

Flickskolan ligger 15 kilometer från skönhetens hem, och hennes fader har nu hemställt att skolmyndigheterna skall betala resorna. Lärarna i samskolan har förklarat att de inte har några som helst anmärkningar på Helen. Hon är en söt och flitig flicka, och hon kan gärna inte ställas till svars för att hon är osedvanligt vacker

Myndigheterna har emellertid avslagit faderns krav och förklarat.

— Vi kan verkligen inte ge statsanslag till alla lokala skönheter.

Punktlighet

Ett hundratal sparvar i den goda tyska staden Augsburg räddade härom dagen livet på en gammal man, 86-årige snickaren Thomas Müller. Grannarna märkte till sin förvåning att snickarens sovrumsfönster utsattes för de våldsammaste attacker av en svärm sparvar, som gång på gång flög mot fönsterrutan. Man anade att allt ej stod rätt till och bröt upp den låsta dörren till lägenheten. Och det var i grevens tid.

Den gamle, som drabbats av en hjärtattack, låg orörlig i sängen ur stånd att kalla på hjälp. Läkaren, som tillkallades kunde dock rädda hans liv. Snickaren hade en följd av år varje morgon matat sparvarna med brödsmulor och då utfodringen uteblev hade de gjort sig påminta!

— Varför är du så arg?

— Han som är gift med min f. d. fru ringde i dag och skällde ut mej för att hon inte kan laga mat.

— Nå trettiosexan! Vad gör vaktposten, när han ser avlösningen komma?

— Han gläder sig, sergeant!

— Har du ingen fru?

— Nej, min lilla gosse.

— Vem talar om för dej vad du ska göra då?

GYNNA LAHOLMS TIDNINGS ANNONSÖRER!

RADIO

FREDAGEN DEN 27 JULI.

6.15 Vardagsmorgon. Därefter: Grammofonmusik.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Svenska schlagerskivor.
7.00 Morgonkonsert av The National Symphoney Orchestra.
7.40 Morgonandakt. Byråinspektör Birgit Johnson.
8.0. Nyheter och väderlek.
8.15—8.20 Lediga platser.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Grammofonmusik.
12.30 Nyheter och väderlek.
12.45 Skördetröskningen börjar. Södra Sverige: Godsägare Albert Berg von Linde. (Malmö). Mellersta Sverige: Agronom Måns Berg. (Uppsala). Norra Sverige: Förvaltare Lars Dahlstedt. (Sundsvall).
12.55 Tidssignal.
13.00 Andliga sånger: sjungna av Torsten Bernow. Vid flygeln: Harry Ebert.
13.15 Mindre mjölk — mer kött. Produktionsplanering i jordbruket.
13.35—14.00 Populära toner med Einar Groth, violin, Alex Wittenberg, saxofon, och Thore Arnryd, piano och trumpet.
17.00 Väderlek.
17.10 Den dejligste rose, sagor av H. C. Andersen. Uppläsning av Carsten Sparre-Ulrich. (Göteborg).
17.30 Grammofonmusik. 1. Jämtlands fältjägarregementes marsch (Schneider). Svea livgardes musikkår. Dir: Per Grundström. 2. Åh, så'na vågor (Sören Aspelin). Sigge Fürst, sång. Olle Jonnys ork. 3. Twilight time (Ram-M. o. A. Nevins-Dunn). The Three Suns. 4. Teddybjörnens picknick (Kennedy-Bratton). Frank DeVols ork. 5. Lillette (Jack Gold). King Coles trio. 6. Polkapotpurri. Ragge Sundquist, dragspel. 7. Två män (Norman-Henriksson). Zarah Leander, sång. Dir: Hans Schreiber. 8. Champagnegaloppen, potpurri (arr. Emil Reesen). Solister: Ellen Gottschalch, Annie Jessen och Marius Jacobsen. Dir: Emil Reesen. 9. Ungersk dans nr 17 fiss-moll (Brahms-Joachim). Yehudi Menuhin, violin. 10. På sångens vingar Mendelssohn-Elkin). Derek Barsham, sång. 11. Fantasi g-moll op. 77 (Ludwig van Beethoven). Artur Schnabel, piano. 12. Adelaide (Ludwig van Beethoven). Heinrich Schlusnoss, sång. 13. Konsert d-moll för oboe och stråkorkester (Antonio Vivaldi). Solist: Leon Goossens. The Philharmonia String Orchestra. Dir: Walter Süsskind.
18.35 Aus meinem österreichischen Skizzenbuch. Ja so a Mehlspeis so a Kaiserschmarrn. Av Peter Winner.
18.55 Meddelanden.
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Ett program om Emil Norlander av Harald Schillen. (Malmö). (Repris).
20.00 Erling Grönstedts dragspelskvartett.
20.20 Vi kongressar. Kring ett arbetande sommarnöje.
20.45 Göteborgs radioorkester. Dirigent: Mogens Wölde, Köpenhamn. 1. Joseph Haydn: Symfoni nr 43 Ess-dur (Merkurius). 2. Wolfgang Amadeus Mozart: Klarinettkonsert A-dur Solist: Ingvar Eidin.
21.35 Ib Schønberg läser Darduses monolog ur Johannes V. Jensens kinesiska drama »Dardusen».
21.45 Forts. på konserten 3. Carl Nielsen: Liten svit op. 1 för stråkorkester 4. Knud Jeppesen: Svit ur operan Rosaura
22.15 Nyheter och väderlek
22.30—23.30 Godnattmusik på grammofon.

Danska radioprogrammet fredag.

7.35 grammofonmusik. 8.30 morgonandakt. 12.00 middagskonsert. 13.15 sånger. 13.35 uppläsning. 14.00 kvinnornas eftermiddagsprogram. 16.00 eftermiddagskonsert. 18.00 grammofon. 20.10 pianomusik, Grieg. 20.30 radiopjäs. 22.40 dansmusik från Wivex.

LÖRDAGEN DEN 28 JULI.

6.15 Gökotta.
6.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Grammofonmusik.
7.40 Morgonandakt. Byråinspektör Birgit Johnson.
8.00—8.15 Nyheter och väderlek.
12.00 Klockspelet i Stadshustornet. Dagens dikt. Därefter: Stålhandskes värmlandskvartett.
12.30 Nyheter och väderlek. Därefter: Skivnytt.
12.55 Tidssignal.
13.00 Sommarlätta toner med Berit Carsten och Staffan Broms, sång, Jocke Johansson och Willard Ringstrand, piano.
13.20 International House i New York. Inga Gottlarb berättar om kosmopolitiskt studentliv.
13.40 Musik på lördagsmiddagen med Borgsjö spelmanslag (Östersund), Sångkvartetten Gnäggers Halmstad). Thomas Birth, gitarr, Bengt Nilssons ensemble och grammofon.
15.25 Musikfesten, ett kåseri av Gösta Rybrant. Uppläsning av Carl-Johan Fahlcrantz.
15.50 Den danske Robinson. Bo Rosenkilde-Nielsen berättar.
16.10 Skivor i skymundan framplockade av Per Estreen.
16.40 Klass fem flyter bort av Karl-Age Schwartzkopf. Personer: Ferdinand Bläckström, folkskoleinspektör; fröken; Bengt, Johan, Konrad, John, Lilly och Ninny, femteklassare; oordningsmannen; dykaren och berättaren. (Sista avsnittet). (Repris).
17.00 Väderlek.
17.10 Schlager i New York. Resekåseri av Birgit Kejving.
17.30 Om säljakt, rymning och kaffe, som smakade läderstövlar, berättar sjökapten Karl Forsell för pojkarna Peder och Bengt.
18.00 Helgmålsringning från Västra Ingelstads kyrka i Skåne.
18.10 Grammofonmusik. 1. Ungersk lustspelsuvertyr (Béla Kéler). Symfoniork. Dir: Alois Melichar. 2. Ma pupée chérie (Déodat de Severac). Martha Angelici, sång. 3. Mazurka ciss moll op. 6 nr 2 (Frédéric Chopin). Halina Stekanska, piano. 4. Le danza (Rossini-Artok). Jan Peerce sång. Dir: Maximilian Pilzer. 5 Nocturne (Moreno de Torroba). Andrés Segovia, gitarr. 6. If (Evans-Hargreaves-Damerell) Perry Como, sång. Mitchell Ayres ork. 7. Jet (Harry Revel). Roberto Inglez ork. 8. Adress Rosenhill vals (Horton-Carje). Thory Bernhards, sång. Carl-Henrik Norins ork. 9. Fläkt över banan, hambo (Hasse Wallin). Hasse Wallins trio. 10. Titta in, foxtrot (Ahlin-Morris). Calle Reinholdz, sång. Jerry Högstedts ork. 11. Bubble bubble, bubble (Wright-Forrest) Frank Cordells orkester med kör.
18.45 Veckans löpsedel.
18.55 Meddelanden
19.00 Nyheter och väderlek. Dagens eko.
19.30 Gammal dansmusik av Kryssprickarna från Liseberg. (Göteborg).
20.00 Revy i det gröna.
20.40 Amerikanska folksånger. Muriel Gaines sjunger till Charles Normans trio.
20.55 Karl Axel Arvidsson besöker svenska legationen i Istambul
21.20 Radioorkestern spelar musik av Wolfgang Amadeus Mozart. Dirigent: Sten Frykberg.
21.45 Moll Flander Robinson Kruses vidlyftiga syster. Manuskript: Kurt Friedländer. Medverkande: Eva Dahlbeck och Folke Hamrin.
22.15 Nyheter och väderlek.
22.30—24.00 Modern dansmusik.

Danska radioprogrammet lördag.

7.35 grammofonmusik. 8.30 morgonandakt. 12.00 middagskonsert. 13.15 solistprogram. 13.35 Smetana, grammofon. 14.00 violinmusik. 14.20 glada toner på grammofon. 15.00 konsert. 16.10 kvinnornas eftermiddagsprogram. 17.55 grammofonmusik. 19.40 Victor Cornelius sjunger och spelar. 20.30 konsert. 21.10 sommarkabaret. 22.15 dansmusik.

EJ IMPONERAD

Det var när Kosmos III var nybyggd och begav sig ut på sin jungfruresa från Göteborgs hamn som hon i älvmynningen mötte en fiskebåt Styrman, som stod på bryggan, tog en megafon och ropade:

— Detta är Kosmos III, världens största valfangare.

— Detta är Greta av Hönö, svarade fiskebåtens skeppare. Har i fått nån fesk?

Skördeutsikterna i USA och Europa

Som bekant har USA:s växtodling under hela fyrtiotalet gynnats av synnerligen gott väder och vid flera tillfällen kunnat inregistera rekordskördar. Inget allvarligt torkår av den typ som förekom allmänt under 30-talet har inträffat. Däremot föreligger i år betydande risker. Torkan har medfört att stora områden måst överges, antingen på grund av vattenbristens direkta verkan eller på grund av insektshärjningar. Skörden väntas därför bli mindre än normalt.

Alldeles särskilt kritisk är situationen i staten New Mexiko i Rio Grande-dalen. Vattentillströmningen till reservoarer na är endast 30 procent av normalt. Man hyser allvarlig oro för upprepande av de stora katastroferna under 30-talet med stora jord- och sandstormar. Miljontals dollar har redan budgeterats för kompletterande vattenbesparande åtgärder. Man har utan hänsyn till den redan tidigare sjunkande vattennivån borrat ett flertal provisoriska källor, som emellertid givit obetydligt med vatten. I spåren på torkan har kommit insektslarver, bladlöss m. m. Vinter- och vårsäsongens regn och snöfall har uppgått till endast 43 procent av normalvärdena sedan föregående vegetationsperiods slut.

Torka och regn ojämnt fördelade i Europa

Medan det europeiska jordbruket övrigt lidit svårt av torka, både i England, Frankrike och Skandinavien, gynnas den Pyreneiska halvön för första gången på flera år av riklig nederbörd, som ser ut att ge Spanien den bästa skörd de fått på länge. Veteskörden uppskattas till 15—20 procent över föregående år, olivskörden dubbelt så stor. Man räknar med att kunna starkt förbättra livsmedelsransonerna som hittills varit besvärande små. Förråden är helt tömda, varför regelbunden ransonering av vete måste ske, om hungersnöd skall undvikas. I Italien har nederbörden varit så riklig att den rentav skadat grödan allvarligt. Majs- och potatisgrödan har också starkt lidit i de genomblöta åkrarna. Däremot har från Jugoslavien rapporterats goda skördeutsikter.

Dålig erfarenhet av undervisning i sexualproblem i England. Inom engelska skolstyrelser i skilda delar av landet kommer man alltmer till uppfattningen att sexualundervisningen i skolorna skadar mer än den gagnar. "Lektioner som inte åtföljes av moralisk vägledning, bidrar bara till att en vulgär nyfikenhet uppstår hos barnen", heter det i ett betänkande från en skolstyrelse i Surrey, som anser att dess erfarenheter är ganska typiska för många andra trakter av England.

ALLAN KÄMPE

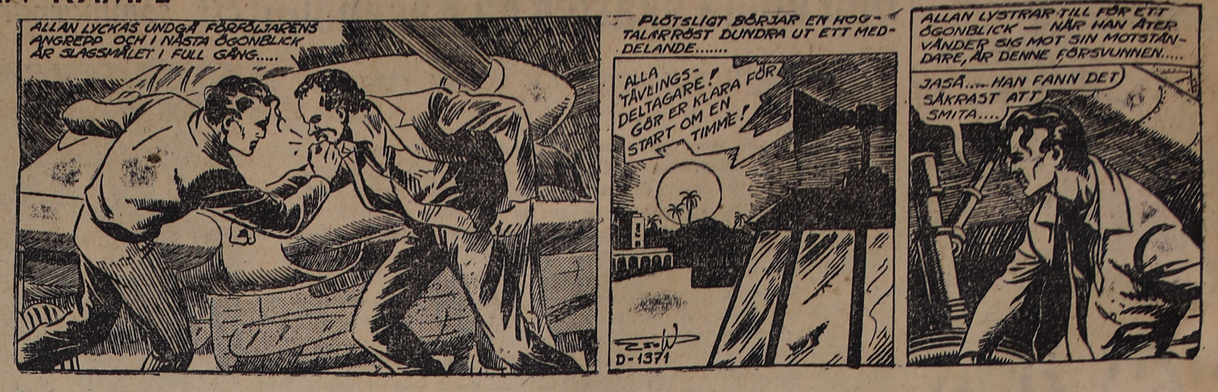

FILIP OCH MAJKEN

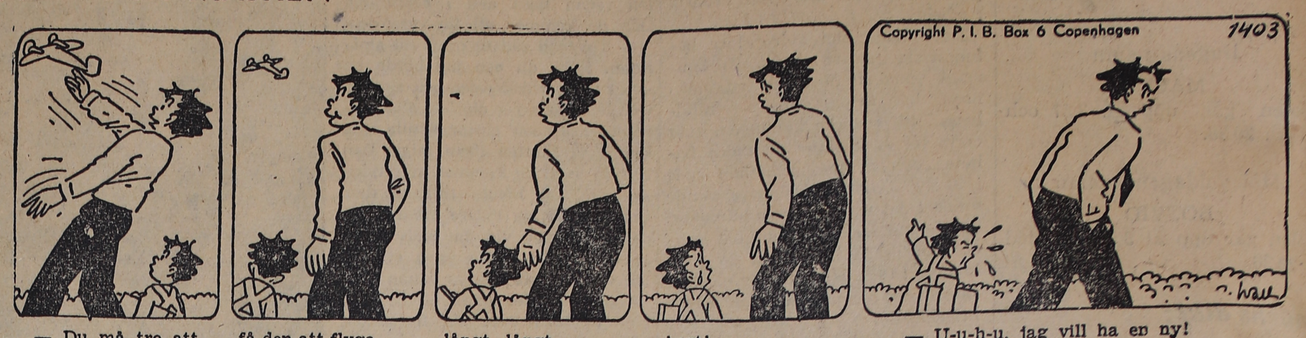

Basker Ville & Co

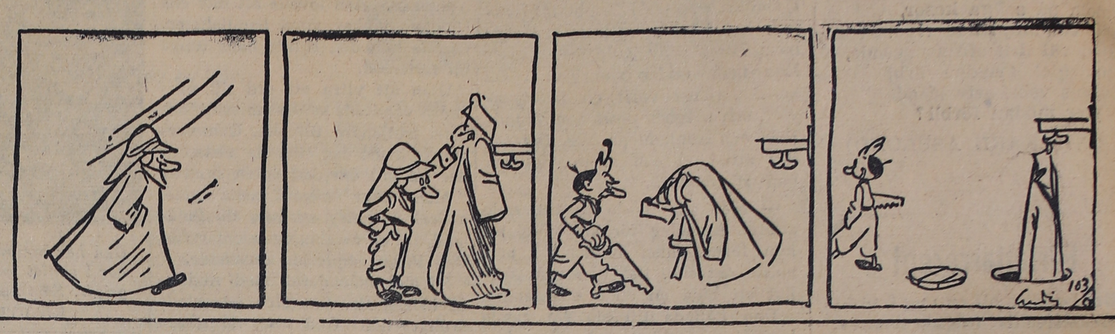

Svenska kronjuvelerna är ovärderliga konstskatter

Konsthantverkets urgamla tradition och skicklighet och furstars känsla för prakt och glans har samverkat till de utsökta svenska konjuvelernas tillkomst. Juvelernas glans är bländande, och om man tar regalierna i litet närmare beskådande häpnar man över det otroligt skickliga detaljarbetet.

Till de egentliga riksregalierna i Sverige räknas kronan, äpplet, spiran, svärdet och nyckeln. Men även andra sinnebilder räknas dit, det är kronan för drottningen, kronprinsen, för prinsar och prinsessor etc., och det är en värja och ytterligare en kungakrona som används vid kungliga begravningar.

Att fråga hur mycket våra regalier är värda är ju ganska onödigt. De är praktiskt taget oersättliga. Men gör man en liten beräkning av materialets värde i till exempel kungakronan — guldet, ädelstenarna och pärlorna — kommer man upp till en summa med åtskilliga nollor! Men om man jämför svenska och utländska kronjuveler finns det ju dyrbara saker på annat håll. I det brittiska imperiets statskrona finns till exempel Cullinandiamanten, som är världens största diamant. I England finns också Koh-i-noor-diamanten, som saknar motstycke i någon annan juvelsamling.

Det värdefullaste är kanske ändå inte materialet i kronjuvelerna utan den konstnärliga utformningen och den hantverksskicklighet som åstadkommit dessa skatter. Och vid en jämförelser därvidlag intar de svenska kronjuvelerna en rangplats.

Från Erik XIV till Oskar II

Kungakronan gjordes antagligen i Anterpen till Erik XIV:s kröning 1561. Mästaren hette Cornelius ver Weiden. Sedan dess har man emellertid förändrat den på olika sätt. Johan III lät sätta dubbla pärlor på kronringen för att dölja initialerna ER, det vill säga Ericus Rex. Den broderade mössan var antagligen alldeles slät från början.

Vid Karl XIV kröning byttes den gamla korsgloben ut mot en större, och då tillkom också de stora briljanterna på kronringen.

Den siste kung som hade kronan på huvudet var Oscar II. Kung Gustaf V hade ju som bekant regalierna liggande bredvid sig vid riksdagens öppnande. Detta i sin egenskap av icke krönt konung. Och Gustaf Adolf låter heller inte kröna sig. Det återstår att se om den traditionen någonsin kommer att återupptagas.

Kronan är också mycket tung, den väger 1,7 kg., och det är inte otroligt att den förorsakat sina bärare en lättare huvudvärk.

De la Gardie tappade äpplet

Riksäpplet är antagligen gjort i Amsterdam. Det har en graverad globkarta, där konturerna är förgyllda med blå emalj. Den emaljen var ursprungligen svart men skadades då Magnus Gabriel de la Gardie råkade tappa äpplet vid Karl XI:s kröning.

Spiran är också förändrad. Dess korsglob utbyttes nämligen av Gustaf III.

Nyckeln är som guldsmedsarbete kanske enklare än de övriga regalierna. Sverige är för övrigt det enda land i världen som har en nyckel bland sina regalier.

Kronprinskronan är ett utsökt guldsmedsarbete. Den har en ganska lustig historia. Den satt ursprungligen på den s. k. arvfurstehatten, en bredbrättad hatt, och bars vid drottning Kristinas kröning. Guldsmeden tog delar av den krona som burits av Gustaf II Adolfs mor, alltså en äldre drottningskrona, från vilken alla emaljerade delar härstammar. På 1700-talet byttes den bredbrättade hatten ut mot den lilla blå broderade mössan som kronan nu är försedd med. Och resultatet är som synes förtjusande graciöst.

Regalierna tages i allmänhet fram bara en gång om året i ett officiellt sammanhang, och det är vid riksdagens högtidliga öppnande i januari. Det har förekommit en del visningar av regalierna under de senaste åren, men det är ju inte så ofta en större allmänhet får tillfälle att se prakten.

Bakom flerdubbla lås.

Bakom fyra lås förvaras dyrbarheterna djupt nere i Riksbankens säkra valv. Vården om dem tillhör kammarkollegiet och en advokatfiskal och en förste arkivarie har hand om nycklarna.

Staten har väl sörjt för kronjuvelernas säkerhet, och ännu har ingen heller försökt att bryta sig in i varken Riksbanken eller på Nationalmuseum!

Presentvaror från Sverige går bra i USA

Ökad exportchans.

Från Newyork meddelas:

Det råder en utomordentligt stark efterfrågan i Amerika på skandinaviska specialartiklar och konstindustrialster, konstaterar handelstidningen Journal of Commerce, som gjort en rund fråga beträffande avsättningsmöjligheterna för europeiska varor av present- och specialtyp. Man beräknar att importen av sådana varor i år blir 20 procent högre än i fjor.

Som exempel på hur begärliga svenska konstindustriprodukter är i Amerika nämner tidningen att importen av svenska glasvaror under 1950 låg 60 procent högre än året förut. Tendensen är densamma även i år. Representanter för svenska guldsmedsföretag förklarar att deras import ökat betydligt, och en sådan specialfirma som "Swe dish Modern" rapporterar att dess import av svenska möbler i år är dubbelt så stor som i fjor. Tidningen rapporterar också en ökad försäljning av nertz och silverräv från Sverige.

NYHET

— Du har ny fästman hör jag. Är han trevlig?

— Åh ja, han är så söt så, han har blå ögon — och gul Cadillac.

Roman av Nanny Mattsson

Hemgårdens lönnar

Susa

(8)

— Anna-Lena, du måste förlåta mig, men då jag hörde Bertils hånande ord vid matbordet och såg på dina föräldrars miner, att de tog hans parti emot mig, kände jag att jag hatade dem alla, och jag beslöt, att inte stanna en dag längre i Norrbyn. Ingen annan människa skulle kunnat förmå mig att ändra dessa planer än du. Jag älskar dig Anna-Lena högre än mitt eget liv, därför stannar jag, när du vill det. För vår kärleks skull orkar jag bära allt hån, smädelse och förakt.

Anna-Lena strök smekande sin hand genom Eriks hår. — Tack Erik för att du vill stanna för min skull. Jag skall aldrig svika dig.

Erik såg att Anna-Lena skälvde i sina tunna kläder. Han kunde inte motstå frestelsen att sluta henne hårt intill sig. Han måste få värma och skydda sin älskade. Arm i arm vandrade de så tillbaka samma väg, som de kommit. Erik sade godnatt till Anna-Lena och gick hem till Lillbro.

Lillbro Ingrid svängde sig oroligt i sin säng. Hon kunde omöjligt sova, denna natt. Hela tiden kretsade hennes tankar kring sonen. Skulle han lämna henne nu? Väl hade hon vetat, att denna stund skulle komma förr eller senare. Men hjärtat kändes tungt som bly i hennes bröst. Någon framtid för Erik fanns inte i Norrbyn det visste hon, men hon visste också hur ensam och olycklig hon skulle känna sig, om Erik reste ifrån henne.

De hade haft det gott och väl tillsammans, de hade aldrig lidit någon nöd.

Ingrid var socknens finsömmerska och hade arbete mer än nog. Erik arbetade på sågen i Skogby, men under brådaste arbetstiden gick han på dagsverken till Norrgården. Erik var hennes allt. Som barn hade hans soliga leende förljuvat hennes ensliga tillvaro, som yngling hade han uppfört sig städat och ordentligt var helst han gick. I folkskolan var han en bland de bästa eleverna, i ungdomsföreningen blev han tidigt en av de ledande krafterna och i dess frågesporttävlingar var det alltid Eriks snabba tankeförmåga och stora intelligens, som löste de mest kvistiga frågor. Ingrid kände glädje i hjärtat över hans rika gåvor, men mest fröjdades hon över att Erik ofta i sitt handlingssätt bevisat, att han ägde en fast karaktär samt ett redbart och ärligt sinnelag.

Lillbro Ingrids tankar irrade vida denna sömnlösa natt. Hennes egna ungdomsår passerade revy. Hon mindes med vemod sina ungflicksår, hur kvittrande glad och förhoppningsfull hon städse varit. En grann flicka var hon visst också, annars hade nog inte han, Eriks far, fäst sig vid henne, fattiga lilla Ingrid, och så djupt förälskat sig i henne... De bitterljuva minnena kunde ännu sätta hjärta och kinder i brand. Han hade gott påbrå, hennes Erik. Men ödestungt var det självsarv han bar på efter sina föräldrar. Skulle Erik någonsin få uppleva en ogrumlad kärlekslycka? Skulle hennes egna sorger och besvikelser gå igen i sonen?

Ingrid avbröts i sina tankar, då hon hörde Eriks steg på trappan. Erik kom in, klädde av sig och kröp i säng. Snart förkunnade hans lugna och djupa andetag, att han sov. Ingrid slöt åter ögonen och försökte somna, men hur hon än försökte, fick hon ingen sömn. Tankarna på Eriks resa lämnade henne ingen ro. Hon visste, hur tungt det skulle kännas för henne att se Erik med kappsäcken i handen gå ned till bryggan. Hon kunde inte tänka sig, att Erik skulle trivas med livet i staden Han skulle aldrig finna glädje i att sitta på ett rökigt kafé och promenera på stadens gator. Erik var en skogens och slättens son, och hon visste, att han av hela sitt hjärta älskade hembygdens skogar och sjöar.

Sommarmorgonens grå dager silade in i rummet. Ingrid kunde tydligt se visarna på den gamla morakloskan, ett arv från hennes morfar. Den skulle just slå fem.

Om Erik skulle med båten, borde han stiga upp nu. Skulle hon väcka honom?

— Nej, Erik hade inte bett henne därom, hon visste av egen erfarenhet, att han ej behövde väckas.

Klockan sex hörde hon båten vissla vid bryggan. Erik låg ännu kvar i sin säng.

Hon steg upp och gick sakta över golvet och tittade in genom kammardörren. Hon såg Erik liga klarvaken med allvarliga ögon som om han grubblat över något svårlöst problem. Han var så försjunken i tankar, att han inte märkte moderns ansikte i dörröppningen.

Ingrid drog sig sakta in i rummet, gick fram till spiseln och satte eld under kaffepannan. Hon kände sig trött efter den sömnlösa natten. Hennes panna lade sig i djupa veck. — Var hade Erik varit i natt, och vem hade fått honom att ändra planer angående resan?

Hon hade märkt, att hans blickar ofta sökt upp mot Norrgården. Var det den pigga, ljuslockiga Kerstin Eriks blickar sökte, så skulle hon gärna ge dem sin välsignelse. Hon skulle när som helst välkomna henne som sin svärdotter.

Erik sträckte på sig i sängen. Han var väl tvungen att stiga upp, om han skulle hinna till sin arbetsplats i tid. Då han kom in i köket så modern forskande på honom.

— Nå, det blev ingen resa!

Erik såg leende på henne och svarade:

— Nej mor, det finns bojor i Norrbyn, som håller mej fången. Och de bojorna är — Norrgårds Anna-Lenas armar!

— Anna-Lena! utropade Ingrid bestört.

Orden kom stötvis över hennes bleka läppar, all färg hade försvunnit från hennes ansikte.

Hon lade sin hand på sonens axel — Erik, vad tänker du på? Vad ger du dig in i? Vet du inte att Anna-Lena är Bertils fästmö? Vad har du att ställa upp mot Bertil? Du måste få Anna-Lena ur dina tankar, om du inte vill störta dig själv i olycka.

Erik såg lugnt på modern.

— Så länge Anna-Lena inte bär Bertils ring på sitt finger, kan hon inte kallas hans fästmö.

Ingrid gick ut ur rummet, hennes ansikte var ännu blekt, och hon tänkte: — Åter har kärleken ställt ett ungt människohjärta inför lidandets stora gåta. Skulle hennes onda farhågor så snart besannas?

Hon kunde inte tro, att Anna-Lena besvarade Eriks kärlek. Det måste vara en nyck eller lek från hennes sida för att retas med Bertil. — Stackars min pojke!!

Då modern gått ut, satt Erik tyst vid bordet. Moderns pessimistiska syn på hans förhållande till Anna-Lena väckte honom till besinning, han var tvungen att tänka logiskt på saken.

Skulle Anna-Lena ha själstyrka nog att stå mot föräldrarnas beslut och järnhårda vilja? Tänk om hon till sist skulle vara tvungen att lyda dem och bli Bertils hustru.

Vid denna tanke kände Erik en svidande smärta i sitt hjärta. Han visste att den dagen Bertil förde Anna-Lena till altaret som sin brud, skulle solen för honom mista sin glans och livet sitt värde. Han skulle aldrig upphöra att älska Anna-Lena. Erik reste sig upp från bordet, och med tunga steg gick han ut genom dörren.

Han satte sig på cykeln, vinkade farväl åt modern och åkte till sin arbetsplats i Skogby.

(Forts.)